

A Guide

TO
MACMILLAN'S READERS

PRIMER II.

મેકમીલન રીડર પ્રાઇમર બીજાના અર્થ.
(અર્થ, તરજુમો તથા સમજુતી સાથે).

(All rights reserved.)

Published and sold by

RANCHHODLAL MOTILAL.

Bookseller and Publisher.

Richey Road—AHMEDABAD.

આવૃત્તિ ૩ જી

પ્રત ૧૨૦૦

સન્ ૧૯૧૭

Printed by Trikam Lal Sankalchand Bhavsar
and Keshavgir Rangir Goshai at
The Crown Printing Works—Richey Road,
Ahmedabad.

Re. 0—6—0

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૭ મમ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૪૫૬

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મહાભારત, ૨૧૩૨ પ્રાથમિક
૨૦૧ અધ્ય

વિષય મરુત : ૮૪૩ : ૬૩૩૧ : ૨૧૬

A Guide

To

Macmillan's New English Readers.

Primer II.

1.

MY FATHER-માય્ ફાધર્-મહારા પિતા.

Who-હુ-કોણ ?

Works-વર્ક્સ-કામ કરે છે.

Hard-હાર્ડ-સખત

For-ફોર-માટે

Me-મી-મને

For-me-ફોર મી-મહારા માટે

Who works hard for me ?-હુ વર્ક્સ હાર્ડ ફોર મી-મહારા માટે કોણ સખત કામ કરે છે.

Takes-ટેઇક્સ-લે છે To take-ટુ ટેઇક-લેવું એ કીયાપદનું ત્રીજા પુરૂષ એકવચનનું વર્તમાન કાળનું રૂપ Takes ધાય છે.

Care-કેર-સંભાળ.

Of me-ઓર્ મી-મહારી.

Takes care of me-ટેઇક્સ કેર ઓર્ મી-મહારી સંભાળ લે છે.

To take care of-ટુ ટેઇક કેર ઓર્-તી સંભાળ લેવી.

My-માય-મહાર્.

Best-બેસ્ટ-સૌથી વધારે સારું. Good-ગૂડ-સારું Better-

Friend-ફેન્ડ-મિત્ર, બાઈગિધ. [બેટર-વધારે સારું.
 My best friend-માય બેસ્ટ ફેન્ડ-મહારો સૌથી સારો મિત્ર.
 Father-ફાધર-પિતા; આપ. To love-ટુ લવ-ચાહવું.
 I love-આઈ લવ-હું ચાહું છું. Loves-લવ્ઝ-ચાહે છે.
 My father loves me-માય ફાધર લવ્ઝ મી-મહારો આપ મને
 ચાહે છે.

2

MOTHER AT HOME-મધર એટ હોમ-પરમાં મા.

Gone-ગૉન્-ગયેલ, ગયેલા. (ભૂત ક્રિત).
 To go-ટુ ગૉ-ગવું. Went-વેન્ડ-ગયો. ગયા (ભૂતકાળ)
 Gone-ગૉન્-ગયેલા.
 Has gone-હૅઝ ગૉન્-ગયેલો છે, ગયેલા છે.
 Father has gone-ફાધર હૅઝ ગૉન્-પિતા (આપ) ગયેલા છે.
 His-હીઝ-તેનું Work-વર્ક-કામ.
 His work-હીઝ વર્ક-તેનું કામ.
 To his work-ટુ હીઝ વર્ક-તેના કામે.
 Two-ટુ-બે.
 Boys-બોયઝ-છોકરા, Boy-બોય-છોકરો.
 The two boys-ધી ટૂ બોયઝ-બે છોકરા.
 Have gone-હેવ ગૉન્-ગયેલા છે, ગયા છે.

To School-ટુ સ્કૂલ-નિશાળે.

To go to school-ટુગો' ટુ સ્કૂલ-નિશાળે જવું.

The two boys have gone to School-ધિ ટુ બોય્ઝ હેવ
ગોન્ ટુ સ્કૂલ-એ છોકરા નિશાળે ગયા છે.

Three-થી-ત્રણ.

Little-લિટલ-હાની, ન્હાનું.

Girls-ગર્લ્સ-છોકરીઓ, છોડીઓ. Girl-ગર્લ-છોડી.

Are-આર-છે.

At home-અટ હોમ-ઘેર. Home-હોમ-ઘર.

Mother-મધર-મા.

Too-ટૂ-ત્રણી, પણ.

Is-ઇઝ-છે.

Here-હિઅર-અહિયા, અહીં.

They-થે-તેઓ.

They are-થે' આર-તેઓ છે. In-ઇન્-માં, અંદર.

Picture-પિક્ચર-ચિત્ર.

In the picture-ઇન્ ધિ પિક્ચર-ચિત્રમાં.

Here they are in the picture-હિઅર થે' આર ઇન્ ધિ
પિક્ચર-તેઓ અહીં ચિત્રમાં છે; તેઓ આ ચિત્રમાં છે.

What-વૉટ-શું?

They are doing-થે આર ડુઇંગ્-તેઓ કરે છે.

Doing-ડુઇંગ્-કરતાં. To do-ટુ ડુ-કરવું. એ ક્રીયાપદનું વર્તમાન
કૃદંતનું રૂપ Doing-ડુઇંગ્-થાય છે.

Are doing-આર ડુઇંગ્-કરે છે.

Are they doing-આર થે ડુઇંગ્-તેઓ કરે છે?

સૂચના-પ્રશ્ન પૂછવા માટે અંગ્રેજીમાં ક્રીયાપદ કર્તાની પહેલાં મુકવું પડે છે.

What are they doing-ચોદ આર ધે ફુઈંગ્-તેઓ શું કરે છે ?

To teach-કુ દીચ-શીખવવું.

Teaching-ટીચિંગ્-શીખવતી. (વર્તમાન કૃદંત)

Is teaching-ઈઝ ટીચિંગ્-શીખવે છે.

Her-હર-તેણીના, તેના.

Her little girls-હર લિટલ ગર્લ્સ-તેણીની ન્હાની છોકરીઓને

To write-કુ રાઈટ-લખવા, લખવાને, લખવાનું.

Mother is teaching her little girls to write-મધર

ઈઝ ટીચિંગ્ હર લિટલ ગર્લ્સ કુ રાઈટ-મા તેણીની નાની છોકરીઓ-

ને લખવાનું શીખવે છે,

All-ઑલ્-અધી; સઘળી.

Are sitting-આર સિટિંગ્-બેઠેલી છે.

Sitting-સિટિંગ્-બેઠેલી, બેસતી.

To sit-કુ સિટ-બેસવું. આ ક્રીયાપદનું વર્તમાન કૃદંતનું રૂપ sitting થાય છે. સૂચના-અંગ્રેજીમાં વર્તમાન કૃદંતનો પ્રત્યય ing છે અને ક્રિયાપદને છેડે તે પ્રત્યય લગાડતા પહેલાં જો ક્રિયાપદનો છેલ્લો અક્ષર વ્યંજન હોય અને છેલ્લાના પહેલાંનો અક્ષર સ્વર હોય તો છેલ્લો વ્યંજન બેવડાવવો અને પછી ing પ્રત્યય ઉમેરવો.

They are all sitting-ધે આર ઑલ્ સિટિંગ્-તેઓ બધાં બેઠેલાં છે.

On-આન-ઉપર A mat-એ મેટ-સાદી.

On a mat-આન એ મેટ-સાદી ઉપર. One-વન-એક.
Is putting-છઝ પુટિંગ-મુકે છે.

Putting-પુટિંગ-મૂકતી. To put-ટુ પુટ-મૂકવું. આ ક્રિયાપદનું
વર્તમાનકદંતનું રૂપ Putting-પુટિંગ થાય છે.

Flowers-ફલાવર્સ-ફુલ, ફૂલો. (બહુવચન).

Flower-ફલાવર-ફૂલ. (એક વચન). String-સ્ટ્રીંગ-દોરી.

One is putting flowers on a string-વન ઇઝ પુટિંગ
ફલાવર્સ આન એ સ્ટ્રીંગ-એક (છોડી) દોરી ઉપર ફુલ મૂકે છે;
એક છોડી દોરીમાં ફુલ પસાવે છે.

Other-અધર-બીજી.

The other two girls-ધિ અધર ટુ ગર્લ્સ-બીજી એ છોકરીઓ.

Are writing-આર રાઈટિંગ-રખે છે,

To write-ટુ રાઈટ-રખવું. આ ક્રિયાપદનું વર્તમાન કદંત

Writing-રાઈટિંગ-રખતી; લખતાં-થાય છે.

Books-બુક્સ-ચોપડીઓ (બહુવચન).

Book-બુક-ચોપડી. (એકવચન).

Is holding-ઇઝ હોલ્ડિંગ-પકડે છે; પકડેલો છે; ઝાલેલો છે;
ઝાલે છે.

To hold-ટુ હોલ્ડ-પકડવું, ઝાલવું, ધરવું. આ ક્રિયાપદનું વર્તમાન
કદંતનું રૂપ Holding-હોલ્ડિંગ-પકડતી-પકડતાં થાય છે.

Mother is holding-મધર ઇઝ હોલ્ડિંગ-માએ પકડયો છે;

માએ ઝાલ્યો છે.

A fan-એ-ફેન-પંખો.

Hand-હૅન્ડ-હાથ.

In her hand-ઇન્ હર હૅન્ડ-તેણીના હાથમાં; તેના હાથમાં;
પોતાના હાથમાં.

Mother is holding a fan in her hand-મધર ઇઝ હોલ્ડીંગ
એ ફેન ઇન્ હર હૅન્ડ-માએ પોતાના હાથમાં પંખો ઝાલ્યો છે.

She-શી-તેણી.

She has-શી હૅઝ-તેણીને છે, તેણીની પાસે છે.

A necklace-એ નેક્ઝેઇસ-કંડી, સાંકળી. માળા.

Round-રાઉન્ડ-આસપાસ.

Neck-નેક્-ગળું.

Round her neck-રાઉન્ડ હર નેક્-તેણીના (પોતાના) ગળાની
આસપાસ.

She has round her neck-શી હૅઝ રાઉન્ડ હર નેક્-તેણીના
ગળાની આસપાસ છે.

She has a necklace round her neck-તેણીના ગળાની
આસપાસ કંડી છે.

Ear-rings-ઇઅરરીન્ગ્ઝ-કાનની વાળી, કાનનાં એરીંગ.

Ears-ઇઅર્સ-કાન (બહુવચન).

Ear-ઇઅર્-કાન (એકવચન).

Have-હેવ-ને છે.

The girls have-ધિ ગર્લ્સ હેવ-ઝાડીઓને છે.

3

BABY-બેબી-બાળક.

See-સી-જેઠ છું.

To see-તેવું.

I see-આઈ સી-હું જોઉં છું.

A baby-એ બેબી-બાળક.

Child-ચાઇલ્ડ-બાળક, છોકરું.

Where-ઢેર-કયાં ?

Where is the baby-ઢેર ઇઝ ધિ બેબી-બાળક ક્યાં છે?

There-થેર-ત્યાં.

She is sitting-શી ઇઝ સિટિંગ-તે બેઠું છે.

Table-ટેબલ-મેજ.

On a table-ઑન એ ટેબલ-મેજ ઉપર.

Can-કેન-શકું.

I can see-આઈ કેન સી-હું જોઈ શકું છું.

Large-લાજ-મોટો.

A large fan-મોટો પાંખો.

Behind-બિહાઇન્ડ-પાછળ.

Behind the baby-બિહાઇન્ડ ધિ બેબી-બાળક પાછળ.

She is sitting-શી ઇઝ સિટિંગ-તે બેઠું છે.

Close-ક્લોઝ-પાસે, નજીક.

Close to-ક્લોઝ ટુ-ની નજીક.

Close to it-ક્લોઝ ટુ ઇટ-તેની નજીક,

In front of-ઇન ફ્રન્ટ ઓફ-ની આગળ.

In front of it-ઇન્ ફ્રન્ટ ઓફ ઇટ-તેની આગળ.

Is looking-હમ્ લૂકિંગ-મૂએ છે.

To look-ટુ લૂક-જોવું.

Looking-લૂકિંગ-જોતું (વર્તમાન ક્રિયા)

At-અટ-તરફ.

At you-અટ યુ-તમારા તરફ.

And-અન્ડ-અને.

At you and me-અટ યુ અન્ડ મી-તમારા અને તમારા તરફ.

Will-વિલ-અવિષ્યકાળ બનાવવા માટે અગ્રેજીમાં વપરાતું સહાયકારક ક્રીયાપદ.

To fall-ટુ ફોલ-પડવું.

To fall off-ટુ ફોલ ઓફ-પડી જવું.

Off the table-ઓફ ધ ટેબલ-ટેબલ (મેજ) ઉપરથી.

Will fall-વિલ ફોલ-પડશે.

Will she not fall? વિલ શી નોટ ફોલ? તે પડશે નહીં?

Oh no-ઓહ નો-અરે ના,

Safe-સેફ-સહી સલામત. Give-ગિવ-આપવું.

May I give her? મેં આપ ગિવ હર? હું તેણીને આપું?

A cup-એ કપ્-પ્યાલું.

Milk-મિલ્ક-દુધ. Yes-યસ-હા.

She may have-શી મેં હેવ-તેણીને (તેને) બસે મળે.

Something-સમ્થિંગ-કંઈક

Round-રાઉન્ડ-ગોળ, આસપાસ.

What is it-ચોદ ઇચ્છુ ઇદ-તે શું છે ?

Bangle-બંગલ-મંગડી.

Each-ઇચ્છ-દરેક.

Wrist-રિસ્ત-ડાથનું કાંડું; કાંડું.

On each wrist-આન ઇચ્છ રિસ્ત-દરેક હાથે; દરેક કાંડે.

An anklet-એન ઍ-કલેટ-તોટા, તોડી, કલ્લી.

Ankle-ઍ-કલ-પગનું કાંડું; પગની ધુતી.

How-હાઉ-કેવા.

Small-સ્મૉલ-હાનું.

How small-હાઉ સ્મૉલ-કેવા ન્હાના.

What is she holding-ચોદ ઇચ્છ શી હો'લ્ડીંગ-તેણે શું
પકડ્યું છે ?

Left-લેફ્ટ-ડાબો Left-hand-લેફ્ટ હેન્ડ-ડાબો હાથ.

Some-સમ્-કેટલાંક.

More-મોર-વધારે.

Nothing-નથી ચ-કંઈ નહીં.

I see nothing-આઇ સી નથી ચ-કંઈ જોતો નથી.

Right-રાઇટ-જમણો.

Right hand-રાઇટ હેન્ડ-જમણો હાથ.

Any thing-એનિ થીંગ-કંઈ પણ.

Tell-ટેલ-કહો. To tell-ટુ ટેલ-કહેવું,

Tell me-ટેલ મી-મને કહો.

Name-નેમ્-નામ

Call-કૉલ-બોલાવવું; નામ દેવું; નામથી બોલાવવું.

We all call her Baby-વિ આલ કૉલ દર એ'બી-અમે બધા
નેને એબીના નામથી બોલાવીએ છીએ.

Walk-વૉક-ચાલવું,

Can Baby walk-કૅન્ બેબી વૉક-બેબી ચાલી શકશે ?

A little-એ લિટલ-જરા, થોડું.

She can walk a little-શી કૅન્ વૉક. એ લિટલ-તે થોડું
ચાલી શકે છે

Cannot walk-કેન્નોટ વૉક-ચાલી શકતું નથી.

Far-ફાર-દૂર.

Holds-હોલ્ડ્ઝ ઝ-પકડે છે.

Walks-વૉક્ઝ-ચાલે છે. Talk-ટૉક-વાત કરવી.

Can she talk ? કૅન્ શી ટૉક ? તે વાત કરી શકે છે ?

Much-મચ-બહુ.

Yet-યેટ-હજી.

To get big-ટુ ગેટ બિગ-જેટ બિગ-મોટું થવું.

Big-બિગ-મોટું. Soon-સૂન-તરતઃ; થોડા વખતમાં,

She will soon get big-શી વિલ સૂન ગેટ બિગ-તે થોડા
વખતમાં મોટી થશે.

Then-થેન્-ત્યારે; પછી.

She will walk-શી વિલ વૉક-તે ચાલશે.

Shape-શેપ-ઘાટ. આકાર.

What is the shape of the fan ? વૉટ ઇઝ ધિ શેપ ઓફ
(ધ) ફેન ? પખાનો શું (કેવો) ઘાટ છે ?

Round-રાઉન્ડ-ગોળ મુચના-Round વિશેષણ હોય ત્યારે તેનો
અર્થ “ ગોળ ” કરવો અને જ્યારે તે નામયોગી અવ્યય હોય
ત્યારે તેનો અર્થ “ આસપાસ ” કરવો.

It has-ઈટ હાઝ-તેને છે. Long-લૉન્ગ-લાંબો.

Handle-હૅન્ડલ-હાથો. Be-બિ-થાઓ. To be-થવું.

Kind-કાઇન્ડ-માયાળુ.

Speak-સ્પીક્-બોલો. To speak-ટુ સ્પીક્-બોલવું.

Gently-જેન્ટલી-ધીમેથી; નરમાશથી; નમ્રતાથી.

Speak gently to her-સ્પીક્ જેન્ટલી ટુ હર-તેની સાથે નમ્ર-તાથી બોલો (બોલજો).

4

THE NEW KITE—ધી ન્યુ કાઇટ—નવો પતંગ.

Kesu-કેસુ-કેસુ (છોકરાનું નામ) Come-કમ-આવ.

Vittoo-વિટ્ટુ-વીટુ; વિટુલ. Let-લેટ-ધો.

Us-અસ-અમને. [જમએ.

Let us go-લેટ અસ ગો'—(અમને જવા ધો); ચાલો આપણે

Homo-હોમ્-ઘેર.

Let us go home-લેટ અસ ગો' હોમ્-ચાલો આપણે ઘેર જઈએ

Dark-ડાર્ક-ઘાળું; અંધારું.

It will be dark-ઇટ વીલ બિ ડાર્ક-અંધારું થશે, સાંજ પડશે.

To get home-ટુ ગેટ હોમ્-ઘેર પહોંચવું; ઘેર પહોંચવાને.

I want to get home soon-અઇ વૉન્ટ ટુ ગેટ હોમ્

સૂન-હું થોડા વખતમાં ઘેર પહોંચવા માગુ છું.

To want-ટુ વૉન્-માગવું; ઇચ્છવું.

Very well-વેરિ વેલ્-બહુ સારું. With-વિથ-જોડે, સાથે.

With you-વિથ યુ-ત્હારી જોડે; તમારી જોડે.

What will you do at home-તું (તમે) ઘેર શું કરશે ?

To fly-ટુ ફ્લાય-ઉડાડવું. New-ન્યુ-નવો.

Kite-કાઈર્-પતંગ. Gave-ગૅવ-આપ્યો.

To give-ટુ ગિવ-આપવું.

Who gave you a kite-હું ગૅવ યુ એ કાઈર્-તને પતંગ કોણે આપ્યો ?

Never-નેવર-કદી નહીં.

Saw-સૉ-જોયો; જોયું. To see-ટુ સી-જોવું. તેનું ભૂતકાળ

Saw-સૉ-જોયું થાય છે.

I never saw it-આઈ નેવર સૉ ઇટ-મ્હેં તે કદી જોયો નથી.

Brother-બ્રધર-ભાઈ.

To mo-ટુ મી-મને.

Yesterday-યસ્ટરડે-ગઇ કાલે.

Made-મેઈર્-બનાવ્યો; કર્યો.

To make-ટુ મેઈર્-બનાવવું.

Good-ગૂડ-સારું; સારા.

Paper-પેપર-કાગળ.

Very-વેરિ-બહુ (ક્રીયાવિશેષણ). Nico-નાઈસ-સુંદર.

Fine-ફાઈન્ સુંદર.

Tail-ટેઇલ-પુંછડી.

Have you ? હેવ યુ ? તમારી પાસે છે ?

String-સ્ટ્રીંગ-દોરી.

Ball-બૉલ-ડો; દડો.

A big ball of string-એ બિગ બૉલ ઑફ સ્ટીંગ-દોરીનો
ગોળો દો.

To break-ડું બ્રેક-તૂટવું.

It will not break-ઇત વીલ નૉટ બ્રેક-તે તૂટશે નહિ.

Can fly-કેન ફ્લાય-ઉડી શકે છે. High-હાઇ-ઉંચે.

Very high-વેરિ હાઇ-મણે ઉંચે.

Over-ઓ'વર-ઉપર.

River-રિવર-નદી.

I will make it fly-આઇ વીલ મેક ઇટ ફ્લાય-હું તેને ઉડાડીશ.

I will make it fly over the river-હું તેને નદી ઉપર
ઉડાડીશ.

To stand-ટુ સ્ટૅન્ડ-ઉભા રહેવું.

At you-અટ યુ-તમારા તરફ, તારા તરફ.

5

THE MANGO-ધિ મૅંગો'-કેરી.

Here-હિઅર-અહીંઆં,

Three-થી-ત્રણ

Mangoes-મૅંગો'ઝ કેરીઓ. (બહુવચન).

Mango-મૅંગો'-કેરી (એક વચન)

These-ધીઝ—આ (બહુવચનનું ૩૫) This-ધિસ-આ (એક
વચનનું ૩૫.)

Ripe-રિપ્-પાકેલી; પાકી

Are these mangoes ripe-આર ધીઝ મેંગો'ઝ રાધ્પ-આ
કેરીઓ પાકેલી છે ?

Quite-કવાધ્દ-તદન.

Full of-ફૂલ ઓફ-થી ભરેલી.

Sweet-સ્વીટ-મીઠા.

Juice-જ્યુસ-રસ.

Full of sweet juice-ફૂલ ઓફ સ્વીટ જ્યુસ-મીઠા રસથી ભરેલી
To know-ટુ નો'-જાણું.

How do you know that-હાઉ ડુ યુ નો' ધેટ-તે તમે કેવી
રીતે જાણો છો ?

Look-લૂક-દેખાય છે.

They look ripe-ધે લૂક રાધ્પ-તે પાકેલી દેખાય છે.

Feel-ફીલ-લાગવું, લાગે છે.

They feel ripe-ધે ફીલ રાધ્પ-તે પાકેલી લાગે છે; હાથે
દાખી જોતા તે પાકેલી લાગે છે.

Smell-સ્મેલ-સુગંધી આપવી.

They smell ripe-ધે સ્મેલ રાધ્પ-સુગંધવાળી તે પાકેલી લાગે
છે; તેની સુગંધ પાકી છે.

They do smell ripe-તે પાકી સુગંધ આપે છે. સુચના—

Do અહીં આગળ બાર બતાવવા માટે છે.

Must be-મસ્ટ બિ-હોવી જોઈએ.

Many-મેની-વણા,

How many-હાઉ મેની-કેટલા ?

Leaves-લીવ્ઝ-પાંદડાં. (બહુ વચન) એક વચનનું ૩૫ Leaf

લીફ પાંદડું થાય છે.

A stalk-એ રટોફ-ડાખળી.

There are three mangoes and three stalks-ત્રણ કેરીઓ અને ત્રણ ડાખળીઓ છે; ત્યાં ત્રણ કેરીઓ અને ત્રણ ડાખળીઓ છે.

But-પદ-પણ. Only-ઓ'નલી-ફક્ત; માત્ર.

One stalk has no leaf-વન રટોફ હેઝ નો લીફ-એક ડાખળીને પાંદડું નથી.

Why-હાથ-શા માટે ?

Has fallen off-હેઝ ઈલન્ ઓફફ-ખરી પડ્યું છે.

Fallen off-ઈલન્ ઓફફ-પડી ગયેલું.

સૂચના-Fallen એ To fall ક્રીયાપદનું જૂતકૃદંતનું રૂપ છે.

To fall-ડુ ઈલ-પડવું.

Fell-ફેલ-પડ્યું (જૂતકાળ);

Fallen-ઈલન્-પડેલું (જૂત કૃદંત)

Eat-ઇટ-ખાવું May I eat-હું ખાઉં ? If-ઇફ-જો

To like-ડુ લાઇક-ચાહવું; પસંદ પડવું.

If you like-ઇફ યુ લાઇક-તમારી મરજીમાં આવે તો; તમે ચાહો તો.

Down-ડાઉન-નીચે.

Sit down here-અહીં નીચે બેસો.

To taste-ડુ ટેસ્ટ-સ્વાદ આવવો, સ્વાદ લેવો.

Does it taste-ડઝ ઇટ ટેસ્ટ-તે સ્વાદ આપે છે ?

Thank you-થેંક યુ-તમારો આભાર માનું છું.

To thank-કુ ઠેક-આભાર માનવો.

Where-જેર-ક્યાં; ક્યાંથી. To get-કુ ગેટ-મેળવવું.

Did you get-કિંક યુ ગેટ-તમે મેળવ્યું ?

Where did you get it-તમે તે ક્યાંથી મેળવ્યું ?

Picked off-પિક્ક ઓફ-ચૂંટી લીધું.

To pick-કુ પિક્-ચૂંટવું; તોડી લેવું. Tree-ટ્રી-ઝાડ.

Picked it off a tree-પિક્ક ઇટ ઓફ ઓ ટ્રી-ઝાડ ઉપરથી ચૂંટી લીધું.

Our-અવર-આપણી.

Garden-ગાર્ડન-બાગ.

Other-અધર-બીજી

Green-ગ્રીન-લીલી.

Fit-ફિટ-લાયક.

They are not fit to eat-ધે આર નૉટ ફિટ ટુ ઇટ-તે ખાવા લાયક નથી.

Must not-મસ્ટ નૉટ-જોઈએ નહીં.

Them-ધેમ્-તેમને; તે.

We must not pick them-આપણે તે ચૂંટવી જોઈએ નહીં.

Ill-ઇલ્-માંદા.

You will get ill-યુ વિલ ગેટ ઇલ્-તમે માંદા થશો.

To get ill-ટુ ગેટ ઇલ્-માંદા પડવું.

If you get ill-ઇફ યુ ગેટ ઇલ્-જો તમે માંદા પડો તો, જો તમે માંદા પડશો તો.

To die-ટુ ડાય-મરી જવું.

You may die-યુ મે' ડાય-તમે મરી જશો.

6

THE KNIFE—ધિ નાઈફ—છરી.

Knife-નાઈફ-છરી; (ચપ્પું).

What a nice knife-વોલ્ડ એ નાઈફ નાઈફ-કેવું મુંદર ચાપું ?

કેવી મુંદર છરી ?

Cut-કટ-કાપવું.

Can it cut-કેન ઇટ કટ-તે કાપી શકે છે ?

Gopu-ગોપુ-ગોપુ (છોકરાનું નામ).

Mend-મેન્ડ-સુધારવું; ઓલવું; ઘડવું.

Can it mend-કેન ઇટ મેન્ડ-તે ઓળી શકશે ? તે ઘડી શકશે ?

A pencil-એ પેન્સિલ-પીસાપેન.

Hard-હાર્ડ-કઠણ; સખત,

But-બટ-પણ.

Sharp-શાર્પ-તીક્ષણ.

Blades-બ્લેડ્સ-ધાર (પટ્ટાવચન)

Blade-બ્લેડ-ધાર; છરી. Open-ઓપન-ઝાલું.

Shut-શટ-વાસવું; બંધ કરવું.

If you shut it-ઈફ યુ શટ ઇટ-જો તમે તે વાસો તો.

Sort-સોર્ટ-જાત. What sort-વોલ્ડ સોર્ટ-કઈ જાત ?

What sort of handle-વોલ્ડ સોર્ટ હેન્ડલ-કઈ જાતનો હાથો; કેવો હાથો.

What sort of handle has it?-તેને કઈ જાતનો હાથો છે ?

A bone-એ બોન-હાડકું.

A bone handle-એ બોન હેન્ડલ-હાડકાનો હાથો.

Steel-સ્તીલ-લોહ; પોલાદ.

Steel blades-સ્તીલ બ્લેડ્સ-લોહાની (પોલાદની) છરીઓ (ધાર)

The blades are steel blades-ધિ બ્લેડ્સ આરુ સ્તીલ
બ્લેડ્સ-ધાર પોલાદની છે.

Tell me the name of this knife-મને આ છરીનું નામ કહો.

Often-ઑફ્ટન-વારંવાર. With it-વિથ ઇટ-તે વડે.

We call it-વિ કૉલ ઇટ-અમે તેને કહીએ છીએ.

A penknife-એ પેનનાઇફ-પેન.

A steel pen-એ સ્તીલ પેન-પોલાદની (લોહાની) કલમ.

A quill-એ ક્વીલ-પીછું.

A quill pen-એ ક્વીલ પેન-પીછાની કલમ.

Very hard-વેરિ હાર્ડ-ઘણું કઠણ.

Soft-સૉફ્ટ-પોચું. Please-મહેરબાની કરો.

Please give-પ્લીઝ ગિવ-મહેરબાની કરી આપો.

Ask-આસ્ક-પૂછો. To ask-ટુ આસ્ક-પૂછવું.

Your-યોર-તમારા, Father-ફા'ધર-આપ.

To buy-ટુ બાય-બરીદવું; ખરીદવાનું.

Liko-લાઇક-જેવું. Like it-લાઇક ઇટ-તેના જેવું.

Ask your father to buy you one like it-આસ્ક યોર
ફા'ધર ટુ બાય યુ વન લાઇક ઇટ-તેના જેવું એક તમને ખરીદી
આપવાને તમારા આપને કહો.

Where did you buy? ંહેર ડિડ યુ બાય-તમે ક્યાંથી ખરીદ્યું?

Bought-બોદ-ખરીદ્યું. To buy-કુ બાય-ખરીદ્યું; Bought-
બોદ-ખરીદ્યું (બૂતકાળ). બૂતકુંદતનું રૂપ પણ Bought થાય છે.
Shop-શોપ-દુકાન.

In the shop-અન્ ધિ શોપ-દુકાનેયી; દુકાનમાંથી.

To pay-કુ પે'-પૈસા આપવા.

What did you pay ? વોદ ડિઝ યુ પે'-તમે શું પૈસા આપ્યા ?
તમે શું આપ્યું ?

For it-ફોર ઇટ-તેનું; તે માટે.

Paid-પેઇડ-આપ્યું પૈસા આપ્યા. To pay-કુ પે'-પૈસા આપવા.
આ ક્રીયાપદનું બૂતકાળનું રૂપ Paid થાય છે.

Eight-એઇટ-આઠ.

Annas-આનાઝ-આના. Anna-આના-આનો.

Told-ટોલ્ડ-કહ્યું (બૂતકાળ). To tell-કુ ટેલ-કહેવું.

So-સો'-એ પ્રમાણે.

Himself-હિમ્સેલ્ફ-પોતાની જાતે; પોતાની મેજે.

He told me so himself-હિ ટોલ્ડ મી સો' હિમ્સેલ્ફ-તેણે
પોતે તે પ્રમાણે મને કહ્યું. [જોઇએ

You must go home-યુ મસ્ટ ગો' હોમ-તમારે ઘેર જવું

Late-લેટ-મોડું. Very late-વેરિ લેટ-વહુ' મોડું

It is very late-ઇટ ઇઝ વેરિ લેટ-વહુ' મોડું થયું છે.

To go to bed-કુ ગો' ટુ બેડ-સુઇ જવું. [જોઇએ.

I must go to bed-આઇ મસ્ટ ગો' ટુ બેડ-મારે સુઇ જવું

THE COW-ધિ કાઉ-ગાય.

Govind-ગોવિંદ.

Picture-પિક્ચર-ચિત્ર.

A cow-એ કાઉ-ગાય.

A calf-એ કાલ્ફ-વાઝરુડું.

A woman-એ વુમન-વૈરી.

Who is the man ? હું ઈઝ ધિ મેન માણસ કોણ છે ?

What is he doing ? વૉડ ઈઝ હિ ડુઇંગ ? તે શું કરે છે ?

A milkman-એ મિલ્કમેન-દૂધવાળો.

He is sitting-હિ ઈઝ સિટીંગ-તે બેસે છે.

Ground-ગ્રાઉન્ડ-જમીન. Is milking-ઇઝ મિલ્કીંગ-દુઝેછે.

To milk-ટુ મિલ્ક-દોહવું. (ક્રિયાપદ) Milk-મિલ્ક-દૂધ (નામ)

With his right hand-વિથ હિઝ રાઇટ હેન્ડ-તેના જમણા હાથ વડે.

With his left hand-વિથ હિઝ લેફ્ટ હેન્ડ-તેના ડાબા હાથ વડે.

Things-થીંગ્સ-ચીજો.

Close to the milkman-ક્લોઝ ટુ ધિ મિલ્કમેન-દૂધવાળાની પાસે.

What are they ? વૉડ આર થે ? તે શું છે ?

What are they for For what are they-તે શા માટે છે ?

There is a big round pot-થેર ઈઝ એ બિગ રાઉન્ડ પોટ-એક મોટું ગોળ વાસણ છે.

A very large pot—એ વેરિ લાર્જ પોટ—એક બહુ મોટું
વાસણ (ઘડો).

Full of—ફુલ ઓફ—થી ભરેલું.

To get full of—તુ ગેટ ફુલ ઓફ—થી ભરાવું.

It will get full of milk—તે દૂધથી ભરાશે.

Pour—પોર્—રેડવું.

Those two pots—ધોઝુ ટુ પોટ્સ—તે બે વાસણ.

Morning—મોર્નિંગ—સવાર.

Every morning—એવરિ મોર્નિંગ—દર સવાર.

To milk—તુ મિલ્ક—દેહવાને.

From house to house—ફ્રોમ હાઉસ ટુ હાઉસ—ઘેરેઘેર.

To go round from house to house—ઘેર ઘેર ફરતા જવું.

He goes round from house to house—તે ઘેર ઘેર
ફરતો ફરતો જાય છે.

To sell—તુ સેલ—વેચવાને. Standing—સ્ટેન્ડિંગ—ઉભેલી.

Where has she come from—From where has
she come—તે ક્યાંથી આવી છે ?

To want—તુ વૉન્ડ—જરૂર પડતી.

What does she want વૉન્ડ ડઝ શી વૉન્ડ તેને શું જોઈએ છે?

For herself—ફોર હર્સેલ્ફ—પોતાની જાત માટે.

Hers—હર્સ—તેણીનું. To fill—તુ ફિલ્લ—ભરવું.

To take away—તુ ટેક અવે—લઈ જવું.

Wrists—રીસ્ટ્સ—કાંડા, —Hands—હાથ.

Nose-ring—નો'ઝરીંગ—નાકની વાળી, નથ.

Nose—નો'ઝ—નાક. A basket—એ બાસ્કેટ—ટોપલી.

Out of a basket—આઉડ બાસ્કેટ એ બાસ્કેટ—ટોપલીમાંથી.

To put—ડુ પુટ—મુકવું.

Putting—પુટીંગ—મુકતી. (વર્તમાન કૃદંત)

Is putting—ઇઝ પુટીંગ—મુકે છે; ધાલે છે.

Head—હેડ—માથું. Underneath—અન્ડરનીથ—નીચે.

To try—ટુ ટ્રાય—પ્રયત્ન કરવો.

Trying—ટ્રાઇંગ—પ્રયત્ન કરવું (વર્તમાન કૃદંત).

Is trying—ઇઝ ટ્રાઇંગ—પ્રયત્ન કરે છે.

To get—ટુ ગેટ—મેળવવાને

For itself—ફોર્ ઇટ્સેલ્ફ—પોતાની જાત માટે.

Will the calf get any milk—વિલ્ ધિ કાલ્ફ ગેટ એનિ

મિલ્ક—વાછરડાને દૂધ મળશે ?

The milk man will milk his pot full of milk—

દૂધવાળો દૂધથી પોતાનું વાસણ ભરશે.

To let—ટુ લેટ—રજા આપવી, દેવું.

Then he will let—થેન હિ વિલ્ લેટ—પછી તે રજા આપશે
(દેશે).

To drink—ટુ ડ્રીન્ક—પીવું. Some milk—સમ્ મિલ્ક—થોડું દૂધ.

From its mother—ફ્રોમ્ ઇટ્સ મધર—તેની મા પાસેથી.

Grass—ગ્રાસ—ધાસ.

Bran—બ્રાન્—કુચકી, ફાતરાં

Beans—બીન્સ—કઢોળ.

Straw—સ્ટ્રો—પરાળ.

Clear-કિલઅર-સ્વચ્છ.

Cold-કો'લ્ડ-હંડુ.

Water-વોટર-પાણી.

Why-ઝહાય-થા માટે.

Did tie-ડિડ ટાય-બાંધ્યા.

To tie-ટુ ટાય-બાંધવું.

Hind-હાઇન્ડ-પાછળના.

Legs-લેગ્ઝ-પગ.

Hind legs-હાઇન્ડ લેગ્ઝ-પાછલા પગ.

To-gether-ટુ ગેઠર્-જોડે; સાથે. Tied ટાઇડ બાંધ્યા.

To keep-ટુ કીપ્-રાખવું. અટકાવવું; અટકાવવાને.

To kick-ટુ કિક્-ઘાત મારવી.

To keep from kicking-ટુ કીપ-ફ્રોમ કિકીંગ્-ઘાત મારતી
અટકાવવાને.

If she kicks-જો તે ઘાત મારશે તો.

To upset-ટુ-અપ્સેડ ઉધું પાડવું.

To hurt-ટુ હર્ટ્-ઘભ કરવી.

Much-મચ્-ધણું.

How much-હાઉ મચ્-કેટલું.

To give-ટુ ગિવ્-આપવું.

This cow gives-ધિસ કાઉ ગિવ્ઝ-આ ગાય આપે છે.

Four-ફોર્-ચાર.

Seers-સેર્સ-શેર

Seer-સેર-શેર.

Four seers-ફોર્ સેર્સ-ચાર શેર.

In the morning-ઇન્ ધિ મોર્નિંગ્-સવારે.

In the evening-ઇન્ ધિ ઇવનીંગ્-સાંજે.

Evening-ઇવનીંગ્-સાંજ.

Again-અગેઇન્-ફરીથી.

Horns-હોર્ન્સ-શીંગડાં.

Do you not-કુ યુ નોદ-નહીં વાર ?

Use-યુઝ-ઉપયોગ.

Of any use-આફ એનિ યુઝ-કાંઈ ઉપયોગના; કંઈ કામના.

Of what use are they-તે શા કામના છે ?

To fight-ટુ ફાઈટ લડવું.

Some one may try-કોઈ મયત્ન કરે.

Short-શોર્ટ-ટુંકા.

Very fast-વેરિ ફા'સ્ટ-બહુ ઉતાવળે.

Fast-ફા'સ્ટ-ઉતાવળું.

She can keep herself-તે પોતાની જાતને રાખી શકે છે.

She can keep herself and her little calf-તે પોતાને
અને પોતાના વાછરડાને રાખી શકે છે.

Small-સ્માલ-હાની.

Mine-માઇન-મહારી.

Yours-યોર્સ-તમારી.

White-વ્હાઈટ-ધોળું.

Sweet-સ્વીટ-મીઠું.

Every-એવ્રિ-દરેક.

Every one-એવ્રિ વન-દરેક જણ.

Likes-લાઈક્સ-ચાહે છે.

To like-ટુ લાઈક-ચાહવું; પસંદ કરવું.

Likes to drink-પીવાનું ચાહે છે; પીવું ગમે છે.

We call-વિ કૉલ-આપણે કહીએ છીએ.

Young-યંગ-હાનું.

Takes care of-ટેકેઝ કૅર ઓફ-ની સંભાળ લે છે.

8.

THE HORSE—[ધ હોર્સ—ચોડા]

Look at him—તેના તરફ જુઓ.

Long legs—લોંગ લેગ્સ—લાંબા પગ.

Hair—હેર—વાળ.

A long tail of hair—વાળવાળી લાંબી પૂછડી.

Strong—સ્ટ્રોંગ—મજબુત; જોરવાર.

To carry—ટુ કેરી—ઉપાડીને લઇ જવું.

Back—બેક—પીઠ.

He can carry a man on his back—તે માણસને પોતાની

પીઠ ઉપર બેસાડી લઇ જઇ શકે છે.

Very far—વેરિ ફાર—બહુ દૂર.

Neck—નેક—ગળું.

To hear—ટુ હિઅર—સાંભળવું.

Very well—વેરિ વેલ—સારી રીતે.

Like the cow—લાઇક ધિ કાઉ—ગાયની જેમ.

Tall—ટોલ—ઉંચો.

To ride—ટુ રાઇડ—સ્વાર થવું; સ્વારી કરવી.

May I ride—મે' આઇ રાઇડ—હું સ્વાર થાઉં ?

Get on his back—ગેટ ઓન હિઝ બેક—તેની પીઠ ઉપર ચઢો.

To have a ride—ટુ હેવ એ રાઇડ—સ્વારી કરવી.

Have a ride—હેવ એ રાઇડ—સ્વારી કરો.

I am holding you on-હું તમને પકડી રાખું છું.

To be afraid-તું બિ અફ્રેઇડ-બીવું.

Do not be afraid-તું નૉદ બિ અફ્રેઇડ-બીતા ના.

Tight-ટાઇટ-તેસથી; મજબુત.

Please hold me tight-મને મહેરબાની કરી મજબુત પકડી રાખજો.

Do not let him run fast-તેને ઉતાવળે દોડવા દેશો નહીં.

How fast-હાઉ શા'સ્દ-કેવો ઉતાવળો ?

To walk-તું વૉલ્ક-ચાલવું.

He is walking-તે ચાલે છે.

Black-બ્લેક-કાળો.

Knows-નો'ઝ-ઝાળખે છે. To know-તું નો'ઝ-ઝાળખવું,

Rider-રાઇડર-સ્વાર; સ્વારી કરનાર.

Get up-ગેટ અપ-ઉભા ચાઓ.

Hold tight-મજબુત પકડો.

Walk fast-ઉતાવળ ચાલો.

9

THE CHAIR-ધિ ચે'ર-ખુરશી.

Chair-ચે'ર-ખુરશી.

Whose-ફુઝ-કોની.

Whose is it-ફુઝ ઇઝ ઇટ-તે કોની છે ?

I sit on it-હું તે ઉપર બેસું છું.

Some men-યોડા માણસો; કેટલાંક માણસો.

Wet-વેદ-ભીની.

May be wet-મે' જિ વેદ-ભીની હોય.

To get wet-તુ ગેદ વેદ-ભીના થવું.

If I sit on a chair I do not get wet—જો હું ખુરશી ઉપર બેસું તો હું ભીનો ન થાઉં.

What sort of chair-વૉદ સૅર્દ ઑફ ચે'ર-કય જાતની ખુરશી? Cane-કેન-નેતર.

A cane chair-એ કેન ચે'ર-નેતરની ખુરશી.

In the back-પીઠ ઉપર; પીઠના ભાગમાં.

Thin-થિન-પાતળા. Bits-બિટ્સ-કકડા.

Thin bits of cane-નેતરના પાતળા કકડા.

Thick-થીક-જડા. Legs-લેગ્સ-પાયા.

Seat-સીટ-બેઠક.

The seat is cane-બેઠક નેતરની છે.

It feels soft-ઈટ્ ફીલ્સ સૉફ્ટ-તે પોચી લાગે છે.

Pain-પેઇન-દુઃખાવો.

I have a pain in my back-મારો વાંસો દુઃખે છે.

Sat-સૅટ-બેઠો.

Got wet-ગોદ વેદ-ભીનો થયો.

Have you a chair at home-તમારે ઘેર ખુરશી છે?

I will buy-હું ખરીદીશ.

I will buy one-આપ વિલ ખાચ વન્-હું એક (ખુરશી)
ખરીદીશ.

To cost-કુ કૌરદ-પૈસા બેસવા.

What will it cost-વૌદ વિલ ઈદિ કૌરદ-તેનું થું બેસશે?

You must pay-તમારે આપવા પડશે.

Rupees-રૂપીઝ-રૂપીયા.

Wooden-વુડન્-લાકડાની.

Wood-વુડ-લાકડું.

Feels-ફીલ્સ-જાગે છે.

Stronger-સ્ટ્રૉગર-વધારે મજબુત.

Than-ધન્-ના કરતાં.

Stronger than cane-સ્ટ્રૉગર ધન્ કેઠન્-નેતરના કરતાં વધારે
મજબુત.

Arms-આર્મ્સ-હાથ.

Also-ઑલ્સો'-વળી.

10

I WILL-આપ વિલ-હું કરીશ.

To obey-કુ ઓબે'-તામે થવું; માનવું.

I will obey-આપ વિલ ઓબે-હું માનીશ, હું તામે થઈશ.

To love-કુ લવ આલવું.

I will love-હું ચાહીશ.

Sister-સિસ્ટર-બહેન.

Kind-કાઈન્-માયાળુ.

To be kind-કુ બિ કાઈન્-માયાળુ થવું.

I will be kind-હું માયાળુ થમશ
 To every one-દરેક જણ તરફ.
 To speak-હું સ્પીક-બોલવું. I will speak-હું બોલીશ.
 Softly-સાફટલી-તરમાશથી. Gently-જેન્ટલી-ધીમેથી; તમ્રતાથી.
 To every body-હું એવિ બડી-દરેક જણ સાથે.
 To pray to-હું પ્રે' હુ-ની પ્રાર્થના કરવી.
 God-ગોડ-પરમેશ્વર. Every day-એવિ દે-દરોજ
 To ask-હું આસ્ક-પૂછવું.
 I will ask-આખ વિલ આસ્ક-હું પૂછીશ,
 To take care of me-મ્હારી સંભાળ લેવાનું.

10

I WILL NOT-આખ વિલ નોટ-હું નહીં કરું.

To tell a lie-હું ટેલ એ લાય-જીહું બોલવું.
 Lie-લાય-જીહાણું, જીહું.
 I will not tell a lie-હું જીહું બોલીશ નહીં.
 To steal-હું સ્ટીલ-ચોરવું.
 I will not steel-આખ વિલ નોટ સ્ટીલ-હું ચોરી કરીશ નહીં.
 To use-હું યુઝ-વાપરવું
 I will not use-આખ વિલ નોટ યુઝ-હું વાપરીશ નહીં.
 Bad-બૅડ-ખરાબ.
 Words-વર્ડ્ઝ્-શબ્દો. Word-વર્ડ-શબ્દ.

Bad words-બંધ વડીજી-ખરાબ શબ્દ, અપશબ્દ.

Right-રાધ્દ-બંધ To do right-બંધ કરવું.

True ટ્રુ-બંધ.

To be true-ટુ બિ. ટ્રુ-બંધ થવું, સાચું થવું.

If you love every one-જો તમે દરેક જણને ચાહો તો.

11

THE BULLOCK CART-ધિ બુલ્લોક કાર્ટ-બળદગાડું.

Sitting-સિટિંગ-બેઠેલો. Cart-કાર્ટ-ગાડું.

Inside-ઇન્સાઇડ-અંદર; અંદરની બાજુએ.

Inside the cart-ગાડામાં Cartman-કાર્ટમેન-ગાડાવાળો.

Turban-ટર્બન-પાઘડી.

He has a turban on his head-તેના માથા ઉપર પાઘડી છે.

It is a bullock cart-તે બળદગાડું છે.

To drive-ટુ ડ્રાઇવ-ડાંકવું. Drives-ડ્રાઇવ્ઝ-હાંકે છે.

Makes go-મેઇક્સ ગો-ચલાવે છે.

What makes the cart go ?-ગાડું શાથી ચાલે છે ? ગાડું
કોણ ચલાવે છે ?

To pull-ટુ પુલ્લ બેંચવું. Pulls-પુલ્સ છે.

Along-એલોન્ગ-આગળ Pulls along-આગળ વધે છે.

Wheels-વીલ્સ-પૈડાં.

On each side-ઓન ઇચ સાઇડ-દરેક બાજુએ.

Side-સાઇડ-બાજુ. To go round-ટુ ગો' રાઉન્ડ-ફરવું.

The wheels go round-ધિ વ્હીલ્સ ગો' રાઉન્ડ-પ્લેડાં ફરે છે.

Road-રો'ડ-રસ્તે.

Along the road-એલૉંગ ધિ રો'ડ-રસ્તા ઉપર.

The cart runs along the road-ગાર્ટુ રસ્તા ઉપર દોડે છે.

Still-સ્ટિલ-શાંત; હાથ્યા ચાથ્યા વિનાનું.

It is standing still-તે શાંત ઉભું છે.

Street-સ્ટ્રીટ-રસ્તો.

Some one-સમ વન-કોઇક; કોઇક માણસ.

Lives-લિવ્ઝ-રહે છે. To live-રહેવું.

Far away-ફાર અવે'-ધણે દૂર. Friend-ફ્રેન્ડ-મિત્ર.

He has a friend-હેને એક મિત્ર છે.

Wanted-વૉન્ટેડ-પ્રચ્છતો હતો; માગતો હતો.

To see-મળવું; મળવાનું.

To talk to him-તેની સાથે વાત કરવી. Gave-ગેવ-આપ્યું.

To bring him here-હેને અહીં લવવાને.

Talking-ટૉલ્કીંગ-વાત કરતો.

Talking to his friend-તેના બાઈમિંધ જોડે વાત કરતો.

Very soon-વેરિ સૂન-તરતજ, હમણાંજ.

To wait-ટુ વેઇટ-રાહ જોવી.

Is waiting-ઇઝ વેઇટીંગ-રાહ જીએ છે.

Outside-આઉટ સાઇડ-બહારની બાજુએ.

Top-ટૉપ-મથાળું. What a nice top-કેવું સુંદર મથાળું ?

Himself-પોતાની જાતે.

He made it of canes and of mats-તેણે તે નેતરનું અને સાદડીઓનું બનાવ્યું.

Bent-બેન્ડ-વાળું.

To bend-કુ બેન્ડ-વાળવું.

Over them-ઓ'વર ધેમ-તેમના ઉપર.

He tied mats on to the canes-તેણે નેતર ઉપર સાદડીઓ બાંધી.

Ropes-રો'પ્સ-દોરડાં.

Keeps off-કીપ્સ ઓફ-દૂર રાખે છે; અટકાવે છે.

Rain-રેઇન-વર્ષા.

Keeps off the sun and the rain-સૂર્યનો તાપ અને વર્ષા દૂર રાખે છે.

To get inside-અંદર પહોંચવું; દાખલ થવું.

It is cool-તરુ છૂંકુ દેશ-હંડું છે, Dry-ડાય-સુકું.

It is cool and dry-હવા ઠંડી અને સુકી છે.

It is cool and dry inside the cart-ગાડાની અંદરની બાજુએ હવા ઠંડી અને સુકી છે.

Has put-હેઝ પુટ-મૂકી છે; ધાલી છે. Through-થ્રુ-માંથી

Through the nose-થ્રુ ધિ નોઝ-નાકમાંથી.

He has tied a rope to it-તેણે તે જોડે દોરડું બાંધ્યું છે.

Holds-હોલ્ડ્ઝ-પકડેલો છે. End-એન્ડ-છેડો.

Stops-સ્ટૉપ્સ-અટકે છે. Whip-વ્હીપ-ચાપુક.

He has a whip in his hand-તેના હાથમાં ચાપુક છે.

If the bullock will not go-જો બળદ જતો (ચાલતો)
નથી તો.

Whips-ઢીંધર-ચાથુક મારે છે. To whip-ચાથુક મારવો.
Runs on-રનસ ઓન-આગળ દોડે છે.

Taller-ટોલર-વધારે ઉંચો.

Taller than a bullock-બળદ કરતાં વધારે ઉંચો.

Hoof-હૂફ-ખરી.

One piece-૧૧ પીસ-એક, આખી, એક કકડો; એક કકડાવાળી.

In two pieces-ઇન્ ટુ પિસિઝ-એ કકડાવાળી, એ ભાગવાળી.

Piece-પિસ-કકડો.

12

TRY TO GET IT--ટ્રાય ટુ ગેટ ઇટ-તે લેવાનો પ્રયત્ન કર.

A little boy and his mother-એ લિટલ બોય ઓન્ડ દિઝ
મધર-એક ન્હાનો છોકરો અને તેની મા.

What are you holding up ? તે શું પકડ્યું છે ?

Can it fly ? તે ઉડી શકે છે ?

A wooden bird-એ વૂડન્ બર્ડ-ત્રાકડાનું પક્ષી.

A toy-એ ટોય-રમકડું. To play-ટુ પ્લે-રમવું.

You may play-તારી મરજી હોય તો રમ.

Give it to me, please-પ્લીઝ તે રમવાને આપો.

Put up your hand-ત્કારો હાથ ઉંચો કર.
 To put up-ડું પુદ અપ્-ઉંચો કરવો.
 To reach-ડું રીચ-પહોંચવું. So high-સો' હાય-આટલે ઉંચે.
 Try to reach it-તેને પહોંચવાનો પ્રયત્ન કર.
 Toes-ટો'ઝ-પગનાં આંગળાં. Down-ડાઉન-નીચે.
 Let it down-તેને નીચું ઉતાર. A little-જરા.
 Now I have it-હવે તે મેં પકડ્યું છે.
 I will not let it go-તે હું જવા દેશ નહીં.
 Dear-ડિઅર-ઝડાહું. Mother dear-મધર ડિઅર-ઝહાલી મા.

13

THE COCK-ધિ કોક્-કુકડો

Cock-કોક્-કુકડો; મુરઘો.
 Straight-સ્ટ્રેઇટ-સધો, ઉભો, અક્કડ.
 How straight up! હાઉ સ્ટ્રેઇટ અપ! કેવો અક્કડ!
 How straight up he stands? તે કેવો અક્કડ ઉભો છે?
 Feathers-ફેધર્સ-પીછાં.
 What fine long feathers-વૉદ ફાઇન લૉંગ ફેધર્સ-કેવાં
 સુંદર લાંબાં પીછાં!
 Red-રેડ-રાતી. Yellow-યેલો'-પીળાં.
 Comb-કોમ્બ-કલગી. A wife-એ વાઇફ-ઝેરી; વહુ; મુરઘી.
 Children-ચિલ્ડ્રન-જોકરાં; બચ્ચાં. Child-જોકરું.

Lays-લેઈ-મૂકે છે.

To lay-લે-મૂકવું.

Eggs-એગ્સ-ઈંડાં.

To keep-કીપ-રાખવાને.

Warm-વોર્મ-ગરમ.

[રાખવાને.

To keep them warm-કીપ થેમ વોર્મ-તેમને ગરમ

Crack-ક્રૅક-તૂટે છે; તૂટવું.

Chickens-ચિકન્સ-મરઘીનાં બચ્ચાં.

All round her-આલ રાઉન્ડ હર-તેણીના આસપાસ બધે.

She is picking up-શે પીકીંગ અપ-તે વીણે છે.

To pick up-ટુ પિક અપ-લીણવું. Food-ફૂડ-ખોરાક.

Feeds-ફીડ્ઝ-ખવડાવે છે. To feed-ટુ ફીડ-ખવડાવવું.

Their-થેર-તેમની,

Like their mother-લાઈક થેર મધર-તેમની માની પેઠે.

Gets up-ગેટ્સ અપ-ઉઠે છે. To get up-ટુ ગેટ અપ-ઉઠવું.

Early-અર્લી-ઝહેલો.

Very early-વેરી ઝહેલો.

Wakes up-વેક્સ અપ-જાગી ઉઠે છે.

To wake up-ટુ વેક અપ-જાગી ઉઠવું.

Before-બિફોર-પહેલાં

Daylight-ડેલાઈટ-ડિવસનું અજવાળું.

Just before daylight-જસ્ટ બિફોર ડેલાઈટ-અજમા પહેલાં થોડીજ વારે.

Begins-બિગિન્સ-શરૂ કરે છે; માંડે છે.

To begin-ટુ બિગિન-શરૂ કરવું; માંડવું.

To crow-ટુ ક્રો-કોક ક્રૂ કરવું. Say-સે-કહેવું.

Says-સેધ્-કહે છે. Wake up-વૈધ્ અપ-કો.
 Open-ઓ'પન-ઉધાડો. Rise-રાધ્-કો.
 Light-લાધ્-અજવાળું. Door-ડો'ર-મારણું.
 Get up-ગેટ અપ-કો. Sunrise-સન રાધ્-સૂર્યનું ઊગવું.
 Before sunrise-બિફો'ર સનરાધ્-સૂર્યના ઉઠ્યા પહેલાં.

Coo-koo-roo-koo-કૂ-કૂ-કૂ-કૂ—.

Crows-કોઝ-અવાજ કરે છે.

Morn morning-મોર્ન-સવાર.

Before the morn-સવાર પહેલાં.

Ki-ki-ri-koi-કિકિરિ-કિ. New-ન્યુ-નવું.

East-ઈસ્ટ-પૂર્વ. Is born-ઇઝ બોર્ન-પેદા થયું છે.

Born-બોર્ન-જન્મેલું; પેદા થયેલું (જન્મસ્થાન).

Singing-સીંગીંગ-ગાવાનું. to sing-ટુ સીંગ-ગાવું.

Day-ડે-દિવસ. Fresh-ફ્રેશ-તાજું.

Is bringing-ઇઝ બ્રિંગિંગ-લાવે છે.

To bring-ટુ બ્રિંગ-લાવવું.

Every morning-એવ્રિ મોર્નિંગ-દર સવારે.

Rises-રાઇઝીસ-કો છે. to rise-ટુ રાઇઝ-કો

Warm-વોર્મ-ગરમ. Bright-બ્રાઇટ-તેજસ્વી; તેજસ્વી રીતે.

Dark-ડાર્ક-અંધારી. Night-નાઇટ-રાત્રી.

Moon-મૂન-ચંદ્ર. Stars-સ્ટાર્સ-તારા.

Arise-ઝેરાધૂ-ઉઝે છે.

Dies-ડાધૂ-(મરી જાય છે). બધ થઇ જાય છે.

14

THE MOTHER AND HER SON-ધિ મધર ઓન્ડ હર
સન-મા અને તેના દીકરો.

Young-યંગ-હાનો. Very young-વેરિ યંગ-વણો હાનો
So-સો-તેથી.

Is carrying-ઈઝ કેરિયંગ-કેપાડીને લઈ જાય છે; તેડી જાય છે.

How tight-હાઉ ટાઇટ-કેવો મજબુત.

How tight he is holding her-તેણે તેણીને કેવી મજબુત
પકડી રાખી છે.

Round his mother's back-રાઉન્ડ હિઝ મધર્સ બેક-પોતાની
માના વાંસાની આસપાસ.

Has put-હૈઝ પુટ-પહેરાવ્યાં છે.

She has put bangles on his hands-તેણીએ તેના
હાથમાં કડી પહેરાવ્યાં છે

Feet-ફીટ-પગ. (મહુવચન) Foot-ફૂટ-પગ. (એકવચન)

Cap-કેપ-ટોપી.

Where is she going ? તે ક્યાં જાય છે ?

She is going to the bazar-શી ઈઝ ગોઇંગ ટુ હિ બઝાર-
તે બજારે (ગોટે) જાય છે.

Bazar-બજાર-મજર, ચોટું. Rice-રાઇસ-ચોખા.

She is taking-તેણે લીધો છે.

To hold the rice-તુ હો'લ્ડ ધિ રાઇસ-ચોખા લેવાને;
ચોખા-રાખવાને.

A baby brother-એ બે'બિ બ્રધર-એક ન્હાનો બાળક ભાઈ.

Left-લેફ્ટ-રહેવા દીધો છે, મૂક્યો છે.

So his mother left him at home-તેથી તેની માએ તેને
ઘેર રહેવા દીધો (છે).

She has left him a toy-તેણીએ તેની પાસે રમકડું મૂક્યું છે.

He will play with it-તે વડે તે રમશે.

Milk to drink-મિલ્ક ટુ ડ્રીન્ક-પીવાને દૂધ.

Taught-ટૌગ્ટ-શીખવ્યું. (ભૂતકાળ).

To teach-ટુ ટીચ-શીખવવું.

To walk-ટુ વૉલ્ક-ચાલવાનું.

To talk-ટુ ટૉલ્ક-વાત કરવાનું.

To help-ટુ હેલ્પ-મદદ કરવાને.

15

THE MILL-ધિ મિલ-ઘંટી.

Narain-નારાયણ

[ઉપર બેઠેલાં.

Sitting on the ground-સિટિંગ ઓન ધિ ગ્રાઉન્ડ-જમીન

To know-કુ નો'નજાણું.

I do not know-આજ કુ નોદ નો'કુ નજાણો નથી.

Please tell me-પ્રીત ટેલ મી-મહેરઆની કરી મને કહો.

They are grinding-ધે આર ગ્રાઇ-ડીંગ-તેઓ દો છે.

To grind-કુ ગ્રાઇન્ડ-ઇજાવું.

A mill-એ મિલ-ધંટી.

What is a mill-વોદ ઇઝ એ મિલ-ધંટી એ શું છે?

Stones-સ્ટો'ન્સ-પથરા. Heavy-હેવિ-ભારે.

Lower-લો'અર-નીચેનો.

The lower stone-ધિ લોઅર સ્ટોન-નીચેનો પથર.

To move-કુ મુવ-ખસવું.

Does not move-ડઝ નોદ મુવ-ખસતો નથી; રરતો નથી.

Upper-અપ્પર-ઉપરનો.

The upper stone-ધિ અપ્પર સ્ટોન-ઉપરનો પથર.

It can go round and round-તે ફર્યા કરી સકે છે.

To go round and round-કુ ગો' રાઉન્ડ ઓન્ડ રાઉન્ડ-ફર્યા કરવું.

The handle is wooden-ધિ હેન્ડલ ઇઝ વુડન-હાથો લાક-હાથો છે.

Are pushing-આર પુશીંગ-ધક્કેલે છે.

To push-કુ પુશ-ધક્કેલવું.

A hole-એ હો'લ-ઢાણું.

Close to the handle-ક્લોઝ ટુ ધિ હેન્ડલ-હાથાની જોડે.

What is this hole for-વોલ હજુ ખિસ હો'લ ફોર-For
what is this hole-આ કાણુ' થા માટે છે ?

Fills-ફિલ્સ-ભરે છે.

One of the women fills it with rice-એક સ્ત્રી તે
ચોખાથી ભરે છે.

The rice falls through-ધિ રાઈસ ફોલ્સ થુ-ચોખા તેમાંથી
સરે છે. (પડે છે).

Between-બિદવિન-વચ્ચે.

Gcts between the two stones-ગેટ્સ બિદવિન ધિ ટુ
સ્ટોન્સ-તે બે પથ્થરની વચ્ચે આવે છે.

Grind-ગ્રાઈન્ડ-દબે છે.

Grind it into powder-ગ્રાઈન્ડ ઈટ ઇન્ટુ પાઉડર-તેનો દળાને
લોટ બનાવે છે.

Powder-પાઉડર-લોટ, આટો, ભુકો.

Is putting some rice-ચોડા ચોખા નાંખે છે.

They are full of rice-તે ચોખાથી ભરેલી છે.

Will they grind all this rice into powder-તેઓ
આ બધા ચોખાનો દળાને લોટ કરશે ?

All the rice in the baskets-ટોપત્રીઓમાંના બધા ચોખા.
Flour-ફ્લો'ર-લોટ, આટો.

We call this powder flour-વિ કોલ ધિસ પાઉડર ફ્લો'ર-
આપણે આ ભુકાને લોટ કહીએ છીએ.

Close to the lower millstone-કસોત્રુ ડુંધિ લોઅર (મલ)
સ્ટોન-નીચેના ઘંટીના પથ્થરની જોડે.

Cakes-કેકસ-ભાખરીઓ, રોટલીઓ.

Rice cakes-સાઇસ કેકસ-ચોખાની રોટલીઓ.

Out of this flour-આઉદ ઓફ મિસ ફ્લોર-આ લોટની.

Do you like rice cakes-તમને ચોખાની રોટલી ગમે છે?

I do-I do like-મને ગમે છે.

When they get cold-જ્યારે તે ઠંડી થાય છે ત્યારે.

I like to eat them-મને તે ખાવી ગમે છે.

Quite-કવાઇટ-તદન.

When they are quite hot-જ્યારે તે તદન ગરમ હોય છે ત્યારે.

16

SOME NUMBERS-સમ નંબર્સ-કેટલીક સંખ્યા.

To learn-ટુ લર્ન-શીખવું.

Let us learn-લેટ અસ લર્ન-ચાલો આપણે શીખીએ (ભણીએ).

Numbers-નંબર્સ-સંખ્યા, (બહુ વચન).

Number-નંબર-સંખ્યા (એક વચન).

How many-હાઉમેની-કેટલા.

Stool-સ્ટૂલ-મેસવાતુ મેજ.

The stool in the picture-ધિ સ્ટૂલ ઇન ધિ પિક્ચર-ચિત્ર-માંજું સ્ટૂલ.

Fruits-ફ્રુટ્સ-ફળ (બહુવચન). Fruit-ફ્રુટ-ફળ.

Plate-પ્લેટ-રકાબી.

To count-ટુ કાઉન્ટ-ગણવું.

Count-કાઉન્ટ-ગણો.

I can count four-આઇ કેન કાઉન્ટ ફોર્-હું ચાર ગણી શકું છું.

Fingers-ફિંગર્સ-આંગળાં.

On each hand-દરેક હાથે.

Bee-બી-મધમાખી.

Spider-સ્પાઇડર-કરોળીઆ.

Pins-પિન્સ-ટાંકણીઆ, ખીંટીઆ.

Wooden pins-વુડન પિન્સ-ઘાટડાની ટાંકણીઆ; ખીંટીઆ.

Seven-સેવન-સાત.

Nine-નાઇન-નવ,

Both-બોથ-બેઉ, બન્ને.

On both hands-ઓન બોથ હન્ડ્ઝ-બન્ને હાથે.

Hold up-હોલ્ડ અપ-ઉઠા કરો.

17

SISTERS-સિસ્ટર્સ-બહેનો.

Seeta-સીતા.

Old-ઓલ્ડ-ધરડી, મ્હોટી.

Years-યર્સ-વર્ષ (બહુ વચન).

Year-યર-વર્ષ (એક વચન)

Ten-ટેન-દશ

Ten years old-ટેન યર્સ ઓ'લ્ડ-દશ વર્ષની.

With dark hair-વિથ ડાર્ક હે'ર-કાળાવાળ વાળી.

Never-નેવર-કદી નહીં Idle-આઇડલ-આળસુ.

She is never idle-શી ઇઝ નેવર આઇડલ-તે કદી આળસુ નથી.

Busy-બિઝી-ઉઘોગી.

To be busy-ટુ બિ બિઝી-ઉઘોગી થવાનું.

She likes to be busy-તેને ઉઘોગી થવાનું ગમે છે.

To help-ટુ હેલ્પ-મદદ કરવી; મદદ કરવાનું.

This morning-ધિસ મોર્નિંગ-આજ સવારે.

Got up-ગૅટ અપ-ઉઠી.

Very early-વેરિ અર્લી-ધણી વહેલી.

When it was light-જ્યારે અજવાળું થયું ત્યારે.

Swept-સ્વેપ્ડ-વાળ્યું.

Swept out-સ્વેપ્ડ આઉટ-વાળી કાઢ્યું.

To sweep-ટુ સ્વીપ-વાળવું.

Woke-વૅક જગાડ્યો. To wake-ટુ વેક-જગાડવું.

Elder-એલ્ડર-મ્હોટી, વધારે મ્હોટી.

It is time to get up-ઇટ વાસ ટુ ગેટ અપ થયો છે.

Let us go and get water from the well-લેટ અસ ગો અન્ડ ગેટ વાટર ફ્રમ ટ્વેલ-ચાલો

આપણે કુવામાંથી પાણી લેવાને જઈએ.

They both went-ધે બોથ વેન્ડ-તેઓ બન્ને ગયાં.

Went-ગે-દ-ગયાં. To go-કુ ગે-જવું.

Went (જૂતકાળ) Gone (જૂત કૃદંત)

To the well-કુ ધિ વેલ-કુવે.

Back-ઁક-પાછા.

One pot full of water-વન પોદ કુલ ઓર વોટર-પાણીને
બરેલો એક ઘડો.

Took-ટૂક-લેતી ગઇ, લીધી. To take-કુ ટેક-લેવું.

To draw-કુ ડ્રો-ખેંચવું, કાઢવું.

Was drawing-વોઝ ડ્રોઇંગ-ખેંચતી હતી; કાઢતી હતી.

She was picking up-તે ઉપાડી લેતી હતી; તે વીણી લેતી
હતી.

Leaves-લીવ્ઝ-પાંદડાં.

Sticks-સ્ટિક્સ-ડાખળીઓ; ભાકડાં.

Fire-ફાયર-દેવતા; અગ્ની.

To get back-કુ ગેટ બેક-પાછું જવું.

When they get back-જ્યારે તેઓ પાછા જશે

To clean-કુ કલીન-સાફ કરવું; સાફ કરવાને,

To cook-કુ કૂક-રંધવું.

Cooking-કૂકીંગ-રંધવાનું.

Cooking pot-કૂકીંગ પોદ-રંધવાનું વાસણ.

Boil-બોઇલ-ઉકાળવું; પકાવવું; ચઢાવવું.

For her father and brothers to eat-તેના બાપ અને
બાઇને ખાવાને.

If her mother wants anything—જે તેની માતે કશું
ચીજની જરૂર હોય છે તે.

She comes running up—તે દોડતી આવે છે.

Most—મો'સ્દ—સૌથી વધારે. Much—મય—ધણું.

More—મો'ર—વધારે. Most—સૌથી વધારે.

Useful—યુઝફુલ—ઉપયોગી.

Most useful—મો'સ્દ યુઝફુલ—સૌથી વધારે ઉપયોગી; સૌથી
વધારે કામગર.

To be tired—ટુ બિ ટાયર્ડ—થાકી જવું, થાકેલા હોવું.

She is tired—શિ ઇઝ ટાયર્ડ—તે થાકી જાય છે.

She is never tired—તે કદી થાકી જતી નથી.

She is never tired of helping others—તે બીજાને
મદદ કરવાથી થાકી (કંટાળી) જતી નથી.

Big—બિગ્—મોટી. Bigger—બિગર—વધારે મોટી.

Biggest—બિગેસ્ટ—સૌથી વધારે મોટી.

The biggest of the three—ધિ બિગેસ્ટ ઓફ ધિ થ્રી—
ત્રણેમાં સૌથી વધારે મોટી.

Small—સ્મૉલ—ન્હાનું. Smaller—સ્મૉલર—વધારે ન્હાનું.

Smallest—સ્મૉલેસ્ટ—સૌથી વધારે ન્હાનું.

Good—ગૂડ—સારું. Better—બેટર—વધારે સારું.

Best—બેસ્ટ—સૌથી વધારે સારું.

Very big—વેરિ બિગ્—ધણું મોટું.

Very old—વેરિ ઓ'લ્ડ—ધણું ધરડો.

18

THE DOG—ધિ ડૉગ—કુતરો.

Night—નાઇટ—રાત્રી. At night—એટ નાઇટ—રાત્રે.

It gets dark—ઇટ ગેટ્સ ડાર્ક—અંધારું થાય છે.

To lock—ટુ લૉક—તાળુ દેવું; વાસવું; સાંકળ બીડવી.

Are you not afraid ? આર યુ નૉટ એફ્રેઇડ ? તું ખીતો નથી ?

Thieves—થીવ્ઝ—ચોર. (બહુ વચન).

Thief—થિફ—ચોર. (એક વચન).

Are you not afraid of thieves—તું ચોરથી ખીતો નથી ?

They may come—ટેઓ (કદાચ) આવે.

In the dark—અંધારામાં.

To steal—ટુ સ્ટીલ—ચોરવું; ચોરી જવું.

Friend—ફ્રેન્ડ—મિત્ર.

All night long—ઓલ નાઇટ લૉંગ—આખી રાત.

Watches—વૉચીઝ—ચોક્કી રાખે છે; દેખરેખ રાખે છે.

To watch—ટુ વૉચ—ચોક્કી રાખવી.

Sleeps—સ્લીપ્સ—ઊંઘે છે.

He never sleeps—હે કદી ઉંઘતો નથી.

Thieves are afraid of him—ચોર તેનાથી ખીએ છે.

If he sees a thief—ઇફ હિ સીઝ એ થિફ—જો તે ચોરને જુએ છે.

Barks—આફસ—બસે છે. To bark—ટુ બાર્ફ—મસવું.
 When he hears a thief—જ્યારે તે ચોરને સાંભળે છે ત્યારે
 Bites—બાઈટ્સ—કરડે છે. To bite—ટુ બાઈટ્—કરડવું.
 He will not bite my friends—તે મ્હારા મિત્રોને
 કરડતો નથી.

Any thing else—એનિથીંગ એલ્સ—બીજું કંઈ.
 In his mouth—ઇન્ હિઝ માઉથ—તેના મ્હોંમાં.

19

THE BIRD AND ITS NEST—ધિ બર્ડ એન્ડ

ઇટ્સ નેસ્ટ—પક્ષી અને તેનો માળો.

Garden—ગાર્ડન્—વાડી, બાગ.
 This morning—ધિસ મોર્નિંગ—આજ સવારે.
 High—હાય—ઉચું. Low—લો—નીચું.
 Saw—સૉ—જેવું. (ભૂતકાળ) To see—ટુ સી—જેવું.
 To fly away—ટુ ફ્લાય અવે—ઉડી જવું.
 It did not fly away—તે ઉડી ગયું નહીં
 Sat—સૅટ—બેઠું (ભૂતકાળ) To sit—બેસવું.
 Still—સ્ટિલ—શાંત, ચુપ
 Quite still—ક્વાઈટ સ્ટિલ—તદન શાંત.
 Began—બિગન્—માંડયું, શરૂ કર્યું. (ભૂતકાળ)

To begin—ફ બિગિન—સર કરવું, માંડવું.

To talk to her—તેની જોડે વાત કરવાનું

Wings—વીંગ્સ—પાંખ

High in the air—હાય ધન પિ એ'ર—હવામાં ઉચે

Air—એ'ર—હવા.

To fall—ફોલ—પડી જવું.

I do not fall—હું પડી જતું નથી.

From tree to tree—એક ઢાડથી બીજે ઝાડે,

To jump—ટુ જમ્પ—કૂદવું.

Would you like to fly like me—મારી પેઠે ઉડવાનું તને ગમશે ?

I have shut—આધ હેર સદ-મહેં બીડી છે.

Branch—બ્રાન્ચ—શાખા.

A nice warm house—ચુદર હુંડવાળું ઘર.

Built—બિલ્ડ—માંધ્યું. (બૂતકાળ),

To build—ટુ બિલ્ડ—માંધવું,

Week—વીક—અઠવાડીયું,

Under—અન્ડર—નીચે; તળે,

Little sticks—લિટલ સ્ટિક્સ—હાની ડાળાઓ,

Wool—વુલ—ઉન,

Dry—ડ્રાય—સૂકું.

To keep it warm—તેને હુંડવાળું રાખવાને,

Blue—બ્લુ—વાદળી.

Laid—લેઇડ—મૂક્યાં. (બૂતકાળ),

To lay—ટુ લે—મૂકવું,

Yesterday-યસ્ટરડે'-ગઇ કાલ.

To touch-ટુ ટચ્-અડકવું.

You must not touch them-તમારે તેને અડકવું જોઇએ
નહીં

Few-ફ્યુ-થોડા.

In a few days-ઇન ઓ ફ્યુ ડેઝ-થોડા દિવસમાં.

They will get cold-તે ઠંડા પડી જશે.

Cold-કોલ્ડ-ઠંડા.

20

THE YOUNG BIRDS-ધિ યંગ બર્ડ્ઝ-જાનનાં પક્ષી.

Afterwards-આફ્ટરવર્ડ્ઝ-પછીથી.

Five or six days afterwards-પાંચ કે છ દિવસ પછી.

It talked to her again-તેણે ફરીથી તેની સાથે વાત કરી.

Glad-ગ્લેડ-ખુશી.

I am very glad to see you-હું તમને જોઈ ખૂબ ખુશ
થયું છું.

Near-નીઅર્-નજીક, પાસે.

If you like-ઇફ યુ લાઈક-જો તમારી ઇચ્છા હોય તો.

Ago-એગો'-પહેલાં.

Two days ago-એ દિવસ પહેલાં.

Came out-કેમ્ આઉટ-બહાર આવ્યાં.

Showed-શો'ડ-ખતાવ્યાં. (જુલકાળ).

To show-દુ શો'-જતાવવું.

They are opening-ધે આર ઓ'પનીંગ-તેઓ ઉઘાડે છે.

To open-દુ ઓ'પન-ઉઘાડવું.

Mouths-માઉથ્સ-મોં

Crying-ક્રાઇંગ-ચીસ પાડતાં.

To cry-દુ ક્રાય-ચીસ પાડતી. Hungry-હંગ્રી-ભૂખ્યાં

Brought-બ્રૉડ-લાવ્યું; લાવેલું.

I have brought-આધ હેવ બ્રૉડ-હું લાવ્યો છું.

I have just brought-હું હમણાંજ લાવ્યો છું.

A worm-એ વર્મ-કીડો.

Another-અનધર-બીજું (એક), એક બીજું.

Like me-મહારા જેવું.

Has gone out-હૅઝ ગૅન્ આઉટ-પ્રહાર ગયો છે.

To get these children some food-આ બચ્ચાંઓ મા !
કાંઈક ખોરાક લાવવાને.

Well-વેલ-સારી રીતે.

To feed-દુ ફીડ-ખવડાવવું.

They will get bigger and bigger every day-તેઓ
દરરોજ મોંટાં અને મોંટાં બનતાં જશે.

Month-મન્થ-માસ, મહીનો.

Strong wings-સ્ટ્રૉંગ વીંગ્ઝ- મજબૂત પાંખો.

To teach-દુ ટીચ-શીખવડાવવું.

To fly about-દુ ફ્લાય એબાઉટ-આમ તેમ ઉડવાનું.

For themselves-ફાર્ ધેમસેજી-તેમના પોતાના માટે.

Babies-બેબીઝ-બાળક, બચ્ચાં.

Birdie-બર્ડી-હાનું પક્ષી; પંખીડું.

At break of day-એટ બ્રેક ઓફ ડે-પડો ફાટતાં; જ્યારે
દીવસ થાય છે ત્યારે.

Let me fly-મને ઉડવા દો. Rest-રેસ્ટ-રહે.

To rest-ટુ રેસ્ટ-રહેવું.

A little longer-એ લિટલ લૉંગર્-થોડી વધારે સાર.

Till-ટિલ-જ્યાં સુધી...ત્યાં સુધી.

Stronger-સ્ટ્રોંગર્-વધારે મજબુત.

21

THE CAT-ધિ ઉદ-બીલાડી.

Short soft hair-શોર્ટ સૉફ્ટ હેર-ટુંકી સુંવાળી ફવાળી.

Over its body-ઓવર ઇટ્સ બોડી-તેના શરીર ઉપર.

Body-બોડી-શરીર.

Sharp-શાર્પ-તીક્ષણ.

Claws-ક્લૉઝ-નખ.

End-એન્ડ-છેડો.

At the end-એટ ઇન્ડ-છેડે.

Paws-પૉઝ-પંખ.

To tease-ટુ ટીઝ-ચીડવવું.

Do not tease-ડુ નૉટ ટીઝ-ચીડવજે નહીં.

Scratch-સ્ક્રેચ-નખથી ચીરા પાડવા; નખ બીડાવવા.

To catch-કુ ઝંચ-પકડવું.

Rats-રેટસ-ઉંદર

Mice-માઇસ-ઉંદર,

Mouse-માઉસ-ઉંદર (એકવચન).

In the night-time-ઇન ધિ નાઇટ ટાઇમ-રાત્રીના વખતે.

Time-ટાઇમ-વખત.

To steal food-ટુ સ્ટીલ ફૂડ-ખોરાક ચોરવાને

Waits-વેઇટ્સ-રાહ જીએ છે.

Hole-હોલ-દર; કાણું

Jumps up-જમ્પ્સ અપ-ફૂટે છે.

Catches-કેચીઝ-પકડે છે.

At last-અટ લાસ્ટ-છેવટે; આખરે.

Kills-કિલ્સ-મારી નાખે છે.

To kill-ટુ કિલ-મારી નાખવું.

Meat-મીટ-માંસ.

Bread-બ્રેડ-રોટલી.

Fond-ફૉન્ડ-શોખીન

It is fond of fish-ઇટ ઇઝ ફૉન્ડ ઓફ ફિશ-તે માછલીનું શોખીન છે; તેને માછલી ભાવે છે.

To be fond of-ટુ બે ફૉન્ડ ઓફ-શોખીન હોવું.

Kittens-કિટ્સ-મિલાડીનાં બચ્ચાં.

Licks-લિક્સ-ચાટે છે.

To lick-ટુ લિક્-ચાટવું.

All over-ઓવર ઓ'વર-આખે શરીરે, બધે,

Brings-બ્રિન્ઝ-લાવી આપે છે.

Moves-મુવ્ઝ-હલાવે છે.

Play-પ્લે-રમત. (નામ)

They jump about-તેઓ આમ તેમ કુદે છે.

By mewling-માથ મ્યુઇંગ-મીઆંઉ કરીને.

To mew-તુ મ્યુ-મીઆંઉ કરવું.

Guard-ગાર્ડ-ચોકી રાખે છે; રક્ષણ કરે છે.

To guard-તુ ગાર્ડ-ચોકી રાખવી; રક્ષણ કરવું.

Kind-કાઇન્ડ-માયાળુ

We should be kind to them-આપણે તેમના તરફ માયાળુ થવું જોઇએ.

22

GOATS-ગો'ટ્સ-બકરીઓ.

Goats-ગો'ટ્સ-બકરા (બકરીઓ).

What long ears-કેવા લાંબા કાન !

Horns-હોર્ન્સ-શીંગાં.

To butt-તુ બટ-માથું ભીડાવવું; માથુ મારવું; ગોથું મારવું.

To beat-તુ બીટ-મારવું.

If you do not beat them-જો તમે તેને નહીં મારશો તો

Sweet and good to drink-પીવામાં સારું અને મીઠું.

Less-લેસ-ઓછું.

Goatman-ગોટમેન-બકરાવાળો.

He is going to milk them-તે તેમને દોવાની તૈયારીમાં છે.

In front of-પ્રત્યેક આગળ.

In front of him-તેની આગળ; તેના મહેલ આગળ.

Earthen-અર્ધન-માટીનું.

23

THE SHEEP-ધિ શીપ-ધેડાં.

A sheep-એ શીપ-ધેડું. A ram-એ રમ-ધેડું.

Male-મેધ્લ-પુરુષ (વાચક),

Male sheep-મેધ્લ શીપ-પુરુષ ધેડું; ધેડું.

Straight-સ્ટ્રેઇટ-સીધાં.

Twisted-ટિવસ્ટેડ-વાંકા; વાળેલાં

To twist-ટુ ટિવસ્ટ-વાંકું વાળવું.

Thick-થિક્-મટું.

Thick wool-મટું ઉન.

Skin-સ્કિન-ચામડી.

Like a coat-લાઇક એ કોટ-કેટ જેવું.

Cut off-કટ ઓફ-કાપી નાંખે છે.

They make the wool into cloth-તેઓ ઉનનું કાપડ બનાવે છે;

Cloth-ક્લોથ-કાપડ; લુગડું. Clothes-ક્લોથ્સ-લુગડાં, કપડાં.

They make the cloth into warm clothes-તેઓ કાપડનાં ગરમ લુગડાં બનાવે છે.

Flocks-ફલ્ક્સ-ટોળાં

Flock-ફલ્ક્-ટોળું.

In flocks-ધનુ ફલોક્સ-ટોળામાં; ટોળા. બંધ.

Drives-ગ્રાઇવ્ઝ-હાંકી જાય છે;

Fields-ફિલ્ડ્ઝ-ખેતરો.

To graze-ટુ-ગ્રેઝ્ઝ-ચરવું.

Thicker-થિકર-વધારે જાડું.

Mild-માઇલ્ડ-ધીમાં; નરમ.

Quiet-કવાયેટ-શાંત.

Harm-હાર્મ-ષળ.

To any one-કોઇને.

24

FOR YOU AND FOR ME-ફોર યુ એન્ડ ફોર મી
તહારા અને મહારા માટે.

Bright-બ્રાઇટ-તેજસ્વી.

Shines-શાઇન્સ-પ્રકાશે છે.

To shine-ટુ શાઇન્-પ્રકાશવું.

Deep blue sky-ડીપ્ બ્લુ સ્કાય-ધેરૂં વાદળી આકાશ.

Sky-સ્કાય-આકાશ.

Pale-પેલ્-શીકકો.

Lights up-લાઇટ્સ અપ્-ઓપે છે; અજવાળે છે; અજવાળું
આપે છે.

Clouds-ક્લાઉડ્ઝ-વાદળાં.

On high-એપ્ હાય-ઉચ્ચે.

Twinkling-ટિવ્-કલ્લીંગ્-ઝમકતા.

To twinkle-ટુ ટિવ્-કલ્-ઝમકવું.

Golden-ગોલ્ડન્-સોનેરી.

Gold-ગોલ્ડ-સોનું.

Sinks down-સિન્કસ ડાઉન્-આથમે છે; નીચો ઉતરે છે; ડુબે છે.

To sink-ટુ સિન્ક-ડુબવું; આથમવું.

West-વેસ્ટ-પશ્ચિમ.

Sweetly-સ્વીટ્લિ-મધુરી રીતે.

Garden tree-બાગમાંનું ઝાડ Songs-સૌન્દર્ય-ગીત.

Hum-હમ્-મધુગણુ છે; ગુંજે છે.

To hum round-આમ તેમ ગુંજવું; મધુગણવું.

Gay-ગે'-ચળકતાં, આનંદી.

Open-ઓપન્-ઉઘડે છે.

Smile-સ્માયલ-હસે છે.

To scent-દુ સેન્દ-સુગંધી આપવી; સુગંધી પાથરવી.

Bloom-બ્લૂમ-ખીલવું.

Great-ગ્રેટ-મહાન, મોટો.

Up on high-ઉચ્ચે.

His home in the sky-આકાશમાંનું તેનું ઘર.

Things-થાંગ્-ચીજો.

He has made-તેણે બનાવી છે.

Loving-લવીંગ-પ્રેમાળ, હેતાળ.

Made-મેઇડ-બનાવ્યું; બનાવેલી.

To make-દુ મેઇડ-બનાવવું.

પ્રાયમર સેકન્ડનો તરજુમો.

૧ મહારા બાપ.

મહારે વાસ્તે કોણ સખત મજુરી કરે છે ? મહારી સંબાળ કોણ લે છે ? મહારો સૌથી સારો મિત્ર કોણ છે ?

મહારા બાપ.

હું મહારા બાપને ચાહું છું. મહારા બાપ મહને ચાહે છે.

૨ મા ઘેર.

બાપ કામ ઉપર ગયા છે. બે છોકરા નિશાળે ગયા છે. ત્રણ ન્હાની છોડીઓ ઘેર છે. મા પણ ઘેર છે. તેઓ આ ચિત્રમાં છે.

તેઓ શું કરે છે ?

મા પોતાની ન્હાની છોડીઓને લખતાં શીખવાડે છે. તેઓ બધાં એક સાદી ઉપર બેઠાં છે એક (છોડી) દોરીમાં કુદ પડે છે. બીજી બે છોડીઓ ચોપડીઓમાં લખે છે. માએ પોતાના હાથમાં પંખો ઝાલ્યો છે. તેણીના ગળાની આસપાસ કંઈ છે. તેના કાનમાં એરીંગ છે. છોકરીઓને પણ એરીંગ છે.

૩ બાળક.

મા—હું બાળક જોઉં છું.

છોકરું—બાળક ક્યાં છે ?

મા—પેલું તે રહ્યું. તે મેજ ઉપર બેઠું છે. હું મોટો પંખો
જોઈ શકું છું.

છોકરું—પંખો ક્યાં છે ?

મા—પંખો બાળકની પાછળ છે. તે તેની પાસે બેઠું છે. તે તેની
આગળ બેઠું છે.

છોકરું—તે શું કરે છે ?

મા—તે મ્હારી અને ત્હારી સામું જુએ છે.

છોકરું—મેજ ઉપરથી તે નહીં પડે ?

મા—અરે, ના ! તે નહીં પડે. તે મેજ ઉપર સહીસલામત છે.

છોકરું—એને હું દૂધનો પ્યાલો આપું ?

મા—હા, બલે તેને દૂધનો પ્યાલો આપો.

છોકરું—હું તેના ગળાના આસપાસ કંઈક જોઈ શકું છું. એ શું છે ?

છોકરું—તેના હાથ કેવા ન્હાના છે ? તેના ડાબા હાથમાં તેણે શું
ઝાલ્યું છે ?

મા—તેણે પોતાના ડાબા હાથમાં થોડાં ફૂલ ઝાલ્યાં છે. તેની પાસે
મેજ ઉપર થોડાં વમારે ફૂલ હું જોઈ શકું છું.

છોકરું—એના જમણા હાથમાં હું કંઈ જોતો નથી.

મા—ના. તેના જમણા હાથમાં તેણે કંઈ ઝાલ્યું નથી.

છોકરું—એનું નામ મને કહો.

મા—એનું નામ શબ્દ છે. પણ અમે બધા તેને બાળક કહીએ છીએ.

છોકરું—બાળક ચાલી શકે છે ?

મા—તે દૂર જઈ શકતું નથી. તે મારો હાથ પકડીને ચાલે છે.

છોકરું—તે બોલી શકે છે ?

મા—ના. તે હજી બહુ બોલી શકતું નથી. તે થોડા વખતમાં મોઢું થશે ત્યારે તે ચાલશે અને બોલશે અને દોડશે.

છોકરું—પંખાનો ધાટ કેવો છે ?

મા—પંખો ગોળ છે. તેને લાંબો હાથો છે.

હાના બાળક તરફ માયાળુ થાઓ. તેની સાથે નમ્રતાથી બોલો.

૪ નવો પતંગ.

કેશુ—વીઠું આવ, ચાલ આપણે ઘેર જઈએ—થોડી વારમાં અંધારું થશે મ્હારે જલદી ઘેર જવું છે.

વિઠું—વાર કેશુ, હું તારી સાથે આવીશ. તું ઘેર શું કરીશ ?

કેશુ—મ્હારે નવો પતંગ ઉડાડવો છે.

વિઠું—તને પતંગ કાણે આપ્યો ? મ્હેં તે કદી જોયો નથી.

કેશુ—તે મને મ્હારા બાઈએ કાલ આપ્યો. તેણે તે બનાવ્યો. તે તે સારા કાગળનો બનાવ્યો. તે બહુ સુંદર પતંગ છે. તે સુંદર પુંછડી છે.

વિઠું—ત્હારી પાસે કાંઈ દોરી છે ?

કેશુ—અરે હા. મ્હારી પાસે દોરીનો મ્હોટો દડો છે. તે સારી

મજબુત દોરી છે. તે તૂટશે નહીં. મહારો પતંગ બહુ ઉચે ઉડી શકે છે. હું તે નદી ઉપર ઉડાડીશ.

વિદુ—હું પાછળ ઉભો રહીશ અને જોઈશ.

૫ કેરી.

છોકરો—અહીં ત્રણ સુંદર કેરીઓ છે.

બાઈ—આ કેરીઓ પાકી છે ?

છોકરો—હા તે તદ્દન પાકી છે, અને મીઠા રસથી ભરપૂર છે.

બાઈ—તું તે કેવી રીતે જાણે છે ?

છોકરો—તે પાકી દેખાય છે, તે પાકી લાગે છે, અને તે પાકી સ્હોડે છે.

બાઈ—હા, તે ખરેખર સુંદર સ્હોડે છે. તે પાકી હોવી જોઈએ.

છોકરો—તું ફેટલાં પાંદડાં જોઈ શકે છે ?

બાઈ—હું બે પાંદડાં જોઈ શકું છું. દરેક કેરીને ડાખળી છે. ત્રણ કેરીઓ છે અને ડાખળીઓ છે, પણ ફક્ત બે પાંદડાં છે. એક ડાખળી ઉપર પાંદડું નથી. એના ઉપર શા સાટે પાંદડું નથી ?

છોકરો—એ ડાખળી પરનું પાંદડું ખરી પડ્યું છે.

બાઈ—આ કેરીમાંથી એક કાપું ?

છોકરો—હા, તારી મરજી હોય તો એક ખા. આવ, અહીં બેસ અને ખા. તેનો સ્વાદ સારો છે ?

બાઈ—હા, મહારો આભાર માનું છું. તે બહુ સારી લાગે છે. તેનો

સ્વાદ બહુ સારો છે. મહેને આ કેરી પસંદ પડે છે. તને તે ક્યાંથી મળી ?

છોકરો—આપણા બગીચામાંના ઝાડ ઉપરથી મહેને તે થૂંટી લીધી.

માધ-ઝાડપર ખીજ પાકી કેરીઓ છે ?

છોકરો—ના. ઝાડપરની ખીજ કેરીઓ લીલી (કાચી) છે. તે દળુ પાકી નથી. તે ખાવા જેવી થઇ નથી. આપણે તે થૂંટી લેવી જોઈએ નહીં.

કાચી કેરીઓ ખાશો માં. જે તમે ખાશો તો માદા પડશે. જે તમે માંદા પડશો તો મરી જશો.

૬ ચપ્પુ.

કેશુ—જે, આ મ્હારું નહાતું ચપ્પું છે.

ગોપુ—કેવું સુંદર ચપ્પું ? એ કાપી શકે છે ?

કેશુ—અરે હા, એ કેરી કાપી શકે છે. એ કાગળ કાપી શકે છે.

ગોપુ—અનાથા પેન્સીલ (સીસાપેન) ધડી શકાય છે ?

કેશુ—હા, સીસાપેન કઠણ હોય છે, પણ મ્હારું ચપ્પું એ કાપી શકે છે. એને હાથો છે અને ત્રણ તીક્ષણ પાનાં છે. એ ઉઘાડું છે અને તું તીણાં પાનાં જોઈ શકે છે. જે તું તે વાશી દે તો તું પાના જોઈ શકે નહીં.

ગોપુ—એને કેવો હાથો છે ?

કેશુ—એને હાડકાનો હાથો છે. અને પાનાં ગજવેલ (પોલાદ)ના છે.

ગોપુ—આ ચપ્પાનું નામ મને કહે.

કેશુ—એ લેખણ છોલી શકે છે અને તે વડે હું ધણીવાર કલમ ધડું છું. અમે તેને ચપ્પું કહીએ છીએ.

ગોપુ—એ પોલાદની કલમ છોલી શકે ?

કેશુ—ના, એનાથી હું પીઝાની કલમ ધડી શકું છું. પણ એ પોલાદ કાપી શકે નહીં. પોલાદ ધણું સખત હોય છે. પીછું પોચું હોય છે.

ગોપુ—મહેરબાની કરી મને આ ચપ્પું આપ.

કેશુ—ના, આ ચપ્પું હું તને આપી શકું નહીં. એ તો મ્હારે પોતાને નેધએ છે. આના જેવું એક ત્હારા બાપાને ત્હારે માટે ખરીદવાનું કહેજે.

ગોપુ—આ સુંદર ચપ્પુ તે ક્યાંથી ખરીદ્યું !

કેશુ—ગઈ કાલ (મ્હારા) બાપાએ એ દુકાનમાંથી ખરીદ્યું.

ગોપુ—એને માટે એમણે શું આપ્યું ?

કેશુ—એને માટે તેમણે આઠ આના આપ્યા. તેમણે પોતે મને એમ કહ્યું હતું. હવે તું ઘેર જા. બહુ મોડું થયું છે. મ્હારે સુષ જવું છે.

મ્હારે વાંચતા શીખવું નેધએ. મ્હારે લખતાં શીખવું નેધએ. મ્હારે જીવું બોલવું નેધએ નહીં. મ્હારે કોઈને ધન કરવી નેધએ નહીં.

૭ ગાય.

ગોવિંદ—આ ચિત્રમાં શું છે ? મને કહો.

વિદુ—હુ ગાય અને વાછરડું અને માણસ અને સ્ત્રી જોઉં છું માણસ કોણ છે ? તે શું કરે છે ?

ગોવિંદ—દૂધવાળો છે. આ તેની ગાય છે. એ જમીન ઉપર બેઠો છે, અને પોતાના જમણા હાથથી ગાય દોહે છે.

વિદુ—એના ડાબા હાથે તે શું કરે છે ?

ગોવિંદ—પોતાના ડાબા હાથે તેણે વાસણ ઝાલ્યું છે.

વિદુ—દૂધવાળાની પાસે જમીન ઉપર હું એ વસ્તુઓ જોઈ શકું છું. એ શું છે અને શા વાસ્તે છે ?

ગોવિંદ—એક મ્હોડું ગોળ વાસણ છે અને એની પાસે એક ન્હાતું વાસણ છે. મોટા વાસણમાં દૂધવાળો દોહે છે. એ દુધથી ભરાઈ જશે. પછી તે પેલા એ વાસણમાં દૂધ રેડશે,

વિદુ—દૂધવાળો અહીં ક્યારે આવે છે ?

ગોવિંદ—ગાય દોહવાને તે હમ્મેશાં સવારે અહીં આવે છે. ગાયને દોહીને પોતાનું દૂધ વેચવાને તે ઘેર ઘેર ફરે છે.

વિદુ—પેલી ત્યાં ઉભેલી બાઈ કોણ છે ? એ ક્યાંથી આવી છે ! અને શું જોઈએ છે ?

ગોવિંદ—તે ગાયની પાછળના ધરમાંથી ખૂદાર આવેલી છે. તે પોતાને માટે થોડું દૂધ લેવા આવી છે. જમીન ઉપરનું પેલું ન્હાતું વાસણ તેનું છે. દૂધવાળો તે દૂધથી ભરશે અને તેણી તે લઈ જશે.

એના હાથે મંગડીઓ છે. એની છુટણ ઉપર ઝંઝર (કક્કી) છે, નાકમાં વાળી છે; અને કાનમાં ઝેરીંગ છે.

વિદુ—ગાય શું કરે છે ?

ઝાવિંદ—ગાય જમીન ઉપરની ટોપલીમાંથી ખાય છે.

વિદુ—વાછરડું શું કરે છે ?

ઝાવિંદ—વાછરડું એની માની નીચે પોતાનું માથું ધાસે છે. તે પોતાને માટે થોડું દુધ લેવાનો પ્રયત્ન કરે છે.

વિદુ—વાછરડાને થોડું દૂધ મળશે ?

ઝાવિંદ—હા, દૂધવાળો દૂધથી પોતાનું વાસણુ બરશે અને પછી વાછરડાને પોતાની મા પાસેથી થોડું દૂધ પીવા દેશે.

વિદુ—ગાય શું ખાય છે. અને શું પીએ છે ?

ઝાવિંદ—એ ઘાસ, કુશકી, કડોળ અને પરાંર ખાય છે. તે સ્વચ્છ દડુ પાણી પીએ છે.

વિદુ—દૂધવાળાએ તેના પાછલા પગ કેમ સાથે બાંધ્યા ?

ઝાવિંદ—તેને લાત મરતી અટકાવવાને તેણે તેના પાછલા પગ જોડે બાંધ્યા. જો તે લાત મારે તો દૂધનું વાસણુ ઉધું વળે અને દૂધવાળાને ધન થાય.

વિદુ—ગાય કેટલું દૂધ દે છે ?

ઝાવિંદ—આ ગાય દરરોજ ચાર ચોર દૂધ દે છે. સવારમાં તે બેશર દે છે અને સાંજે ફરીથી તે બેશર દે છે.

ગાયના માથા ઉપર તું બે શીંગડા જુએ છે. નહીં તાર ? તે ગાયને કાંઈ કામના છે ?

મિત્ર—હું શીંગડાં જોઈ શકું છું. એ શા કામના હોય છે ?

ગોવિંદ—મામ તેનાથી લડી શકે છે. કાંઈ તેને અથવા તેના વાહરડાને ધજા કરવાનો પ્રયત્ન કરે ત્યારે તે પોતાના શીંગડાથી લડે. તેને ટુંકા પગ છે અને ઘણી જલદીથી દોડી શકતી નથી. પણ પોતાના શીંગડા વતી પોતાને અને પોતાના નાના વાહરડાને સહી સલામત રાખી શકે છે.

આ વાસણ મોટું છે. પેલાં વાસણ મોટાં છે. આ ચોપડીઓ મહારી છે. પેલી ચોપડીઓ તમારી છે. દૂધ સાફ ધોળું અને મીઠું હોય છે. દરેકને દૂધ પીવું ગમે છે. ન્હાની ગાયને આપણે વાહરડી કહીએ છીએ. ગાય પોતાના વાહરડાનું જતન કરે છે.

૮ ઘોડો.

માણસ—અહીંયાં મારો ઘોડો છે. એના સામું જો. એને લાંબા પગ છે. અને વાળવાળી લાંબી પૂંછડી છે, તે બહુ જોસવાર છે. તે ઘણી ઝડપથી દોડી શકે છે. તે ઘણું દૂર માણસને પોતાની પીઠ ઉપર લઈ જાય છે. એને લાંબી ડોક છે, ન્હાનું માથું છે; ન્હાના ધાન છે; અને તે સારી રીતે સાંભળી શકે છે. તે ગાય જેવો ટુકો હોતો નથી. તે ઉંચો હોય છે.

છોકરો—હું તમારા ઘોડા ઉપર સ્વાર થાઉં ?

માણસ—હા. તેની પીઠ ઉપર ચઢ અને સ્વારી કર, હું તને ઝાલી રાખું છું, ખીતો ના.

છોકરો—મહેરબાની કરી મને મજબૂત પકડી રાખજો. તેને ઝડપથી દોડવા દેશો નહીં. તે કેવો ઝડપથી દોડે છે ?
આ સુંદર કાળો ઘોડો છે. ઘોડો ઘણી ઝડપથી દોડી શકે છે. ઘોડો તેના સ્વારને ઝાળખે છે. ચડી બેસ. મજબૂત પકડો. ઝડપથી ચાલો.

૯ ખુરશી.

રામ—આ સારી ખુરશી નથી ? એ કોની છે ?

ગોવિંદ—એ મહારી ખુરશી છે. હું એના ઉપર બેસું છું. કેટલાક માણસ ભોંય ઉપર બેસે છે. ભોંય બીની હોય. હું ખુરશી ઉપર બેસું તો હું ભીંજાઉં નહીં.

રામ—આ કેવી જાતની ખુરશી છે ?

ગોવિંદ—તે નેતરની ખુરશી છે. પાછળ નેતરના પાતળા કકડા છે. પાયા નેતરના જડા કુકડાનો છે. બેઠક નેતરની છે. એ પોચી લાગે છે.

રામ—મહારો વાંસો દુખે છે. હું ઘેર જમીન ઉપર બેઠો અને ભીંજાયો.

ગોવિંદ—મહારી ખુરશી ઉપર બેસ. ત્યારે ઘેર ખુરશી છે ?

રામ—ના, પણ હું એક ખરીદીશ. એનું શું પડશે ?

ગોવિંદ--સારી ખુરશીના તારે એ કે ત્રણ રૂપીઆ આપવા પડશે.
કેટલીક ખુરશીઓ લાકડાની હોય છે. લાકડું કઠણ લાગે છે.
પણ નેતર કરતાં તે વધારે મજાનું હોય છે.
ખુરશીઓને પીઠ, બેઠક અને પાયા હોય છે. કેટલીક ખુરશી-
ઓને હાથ હોય છે.

૧૦ હું કરીશ.

- ૧ હું મહારા આપને માનીશ.
- ૨ હું મહારા માઆપ બહેન અને ભાઈ ઉપર પ્રેમ રાખીશ.
- ૩ હું ઘેર દરેક જણ તરફ માઆળુ થઈશ.
- ૪ હું દરેકની સાથે ધીમાસ અને નરમાશથી બોલીશ.
- ૫ હું હમેશ ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરીશ.
- ૬ મહારી સંભાળ રાખવાની હું ઇશ્વરને પ્રાર્થના કરીશ.

હું નહીં કરું.

- ૧ હું જુદું નહીં બોલું.
- ૨ હું ચેરી નહીં કરું.
- ૩ હું અપશબ્દ વાપરીશ નહીં.

ખરું કરવાનો પ્રયત્ન કરો.

સાચા રહેવાનો પ્રયત્ન કરો.

જો તમે દરેકપર પ્રેમ રાખશો તો દરેક તમારાપર પ્રેમ રાખશે.

૧૧ બળદગાડું.

છોકરો—ગાડામાં બેઠેલા પેલા માણસને તું જુએ છે ?

બાઈ—હા. હું એને ગાડામાં બેઠેલું છું. તે કોણ છે ? તે ત્યાં શું કરે છે ?

છોકરો—એ ગાડાવાળો છે. તેણે પોતાના માથે પાવડી પહેરી છે. આ ગાડું તેનું છે. તે બળદગાડું છે. તે બળદને હાંકે છે.

બાઈ—ગાડું શાથી ચાલે છે ?

છોકરો—બળદ ગાડાને ખેંચે છે. ગાડાને બે મ્હોટાં ગોળ પૈડાં છે. દરેક બાજુએ એક છે. જ્યારે બળદ ખેંચે છે ત્યારે પૈડાં ફરે છે. ત્યારે ગાડું રસ્તામાં ચાલે છે. હમણાં તે રસ્તામાં શાંત ઉભું છે.

બાઈ—અહીં તે શા વાસ્તે શાંત ઉભું છે ?

છોકરો—કોઈ દૂર રહે છે. આ ઘરમાં તેનો એક ભાઈબંધ છે. તેને મળવાની અને તેની સાથે વાતચીત કરવાની તેની ઇચ્છા હતી. તેને અહીં લાવવાને તેણે ગાડાવાળાને ચાર આના આપ્યા. હમણાં તે ઘરમાં છે અને પોતાના ભાઈબંધ સાથે તે વાત કરે છે. થોડીકવારમાં તે બહાર આવશે અને આ ગાડામાં બેસી ઘેર જશે. ગાડાવાળો બહાર તેની વાટ જુએ છે.

બાઈ—ગાડાનો ઉપરનો ભાગ (મથાળું) કેવો સુંદર છે ?

છોકરો—હા. ગાડાવાળાએ તે પોતે જાતે બનાવ્યો (છે). તેણે તે નેતર અને સાદડીનો બનાવ્યો (છે). તેણે નેતર વાળીને સાદડી

તેના ઉપર મૂકી (છે), પાતળાં દોરડાંથી નેતર ઉપર સાદડી ખાંધી લીધી (છે). તમે નેતર જોઈ શકતા નથી. તે અંદર છે. સાદડીઓ ઉપરનાં જીહારનાં દોરડાં તમે જોઈ શકો છો.

ભાઈ—ગાડાનો ઉપરનો ભાગ શું કામનો છે ?

છોકરો—ગાડાનો ઉપરનો ભાગ સૂર્યનો તાપ અને વર્ષાદ દુર રાખે છે. સૂર્યનો તાપ અને વર્ષાદ અંદર જઈ શકતાં નથી. ગાડું અંદરથી ઠંડુ અને ભેજ વગરનું છે.

ભાઈ—ગાડા વાળો બળદને શી રીતે હાકે છે ?

છોકરો—બળદના નસ્કોરામાં તેણે દોરી પેરાવી છે. તેણે તેની જોડે દોરડું ખાંધ્યું છે. દોરડાનો એક છેડો તેણે પકડ્યો છે. બ્યારે તે દોરડું ખેંચે છે ત્યારે બળદ ઉભો રહે છે. તેના હાથમાં ચાથુક છે- જો બળદ હાંપે નહીં તો તે ચાથુક મારે છે. પછી તે દોડવા લાગે છે.

બળદને ટુંકા પગ હોય છે. ઘોડો બળદ કરતાં વધારે ઉંચો હોય છે. ઘોડાની ખરી આખા હોય છે બળદની ખરી બે ભાગમાં હોય છે,

---

૧૨ તે મેળવવાનો પ્રયત્ન કરો.

એક ન્હાનો છોકરો અને તેની મા.

છોકરો—તેં શું ધર્યું છે ?

મા—આ એક ન્હાનું પક્ષી છે.

છોકરો—એ ઉડી શકે છે ?

મા—ના એ લાકડાનું પક્ષી છે. એ ઉડી શકે નહીં. તે રમકડું છે.
તું એની સાથે રમ.

છોકરો—તે મને આપ.

મા—તારો હાથ ઉચો કરીને લે.

છોકરો—હું એટલે ઉંચે પહોંચી શકું નહીં.

મા—પણ તેને પહોંચવાનો પ્રયત્ન કર.

છોકરો—હું પ્રયત્ન કરું છું પણ પહોંચી શકતો નથી.

મા—તારા અંગુઠા ઉપર ઉભો રહે અને પ્રયત્ન કર.

છોકરો—તે થોડું નીચું ઉતાર હવે તે મેં લીધું છે. તે મ્હારા
હાથમાં આવ્યું છે. હું તે જવા નહીં દઉં. આ પક્ષી
મ્હારું ને ?

મા—હા. હું તે તને આપી દઉં છું. એ હવે તારું થયું.

છોકરો—બહાલી મા, સારું કર્યું.

મા તેના ન્હાના છોકરાપર પ્રેમ રાખે છે.

૧૩ કુકડો.

કુકડો બહુ સુંદર પક્ષી છે. એ કેવો અકક ઉભો છે ? તેની પૂંછડી જુઓ. તેમાં કેવાં સુંદર લાંબાં પીંછાં છે ? તે ઘોળાં, કાળાં, રાતાં અને પીળાં છે. તેના માથા ઉપર સુંદર રાતી કલગી છે.

કુકડાને બૈરી બચ્ચાં છે. બૈરી મુરઘી છે. તે ઇંડાં મુકે છે અને તેમને હુંફાળા રાખવાને તેમના ઉપર બેસે છે. પછી ઇંડાં ફૂટે છે. ન્હાના મરઘાં બહાર આવે છે. ચિત્રમાં તમે મરઘી અને તેની આસપાસ બધે તેનાં બચ્ચાં જુઓ છો. તે શું કરે છે ? તે તમે મને કહી શકશો ? તે ભોંય ઉપરથી પોતાના બચ્ચાં માટે ખોરાક વીણે છે. તે તેમને ખવડાવે છે. તે તેમની મા છે. તેઓ પણ થોડો ખોરાક વીણવાનો પ્રયત્ન કરે છે. તેઓ તેમની માની પેઠે ખોરાક વીણે છે.

કુકડો! સવારમાં ઘણો બહેલો ઉઠે છે. અને કુકડેકુ કરવા માંડે છે. તે શું કહે છે ? તે મને કહો. તે કહે છે “ જગો, જગો. તમારી આંખો ઉઘાડો અને ઉઠો. સુર્યોદય પહેલાં ઉઠો.

સવાર પહેલાં કુકડો કૂકડેકૂ કૂકડેકૂ એમ બોલે છે. કીકીરીકી. પૂર્વમાં નવું અજવાળું થાય છે. કૂકૂકૂ કૂકૂકૂ પક્ષીઓ વહેલું ગાવા માંડે છે. કીકીરીકી કીકીરીકી કીકીરીકી. દીવસ તાજે પ્રકાશ લાવે છે.

દૂર સવારે રાતો સૂર્ય તેજસ્વી રીતે અને હુંદ્ર આપતો ઉગે છે. પણ સાંજ અને અંધારી કાળી રાત તરતજ આવી પહોંચે છે. એ વખતે ચંદ્ર અને તારા ઉગે છે. જ્યારે અજધાળું બંધ થાય છે ત્યારે તેઓ પ્રકાશે છે.

૧૪ મા અને તેનો છોકરો.

કેશુ—આ ન્હાનો છોકરો આગળ ચાલી શકતો નથી.

ગોંડુ—તે શા કારણથી દૂર ચાલી શકતો નથી.

કેશુ—તે બહુ ન્હાનો છે. તેથી તેની માએ તેને તેડ્યો છે. ને તે પોતાની માને પોતાના ડાઆ હાથે કેવો બાંધી પડ્યો છે.

ગોંડુ—એના જમણા હાથે તે શું કરે છે ?

કેશુ—તેનો જમણો હાથ તું જોઈ શકતો નથી. તે તેની માના વાંસાની આસપાસ છે. મા તેના ન્હાના છોકરાને ચાહે છે. તેણે તેના હાથમાં કડાં તેના પગમાં કડલીઓ અને તેના માથા ઉપર ન્હાની ટોપી પહેરાવી છે.

ગોંડુ—તે ક્યાં જાય છે અને તેની જમણી બાજુએ તેણે શું ઉપાડ્યું છે ?

કેશુ—તે થોડા ચોખ્ખા ખરીદવાને બજારમાં જાય છે.

ગોંડુ—બજારમાંથી તે ચોખ્ખા ઘેર કેવી રીતે લાવશે ?

કેશુ—તેણે ચોખ્ખા લેવાને ટોપલો લીધો છે. આ ન્હાના છોકરાને ઘેર એક બાળક બાધ છે. તે બહુ ન્હાનો છે. તેથી તેની માએ તેને ઘેર રાખ્યો (છે).

ગોંડુ—તેની મા ઘેર ન હોય ત્યારે બાળકની કાણુ સંભાળ લે છે ?

કેશુ—એની મા બજારમાં જાય ત્યારે તેનો બાપ તેની સંભાળ રાખે છે. તેણી તેને રમકડું આપતી આવી છે. તે તે વડે રમશે. મને કાણુ ધણું ચાહે છે ? મ્હારી મા.

મને પીવાને દુધ કાણુ આપે છે ? મ્હારી મા.

મને હરતાં કરતાં અને વાતચીત કરતાં કાણુ શીખવાડ્યું ? મ્હારી માએ. મને મદદ કરવાને કાણુ દોડી આવે છે ? મ્હારી મા.

મ્હારે મારી માને ચાહતી જોઈએ અને તેની સંભાળ લેતી જોઈએ.

૧૫ ઘંટી.

નારાયણ—આ ચિત્રમાં તું શું જુએ છે ?

ગોવિંદ—ભોંય ઉપર સાઠડી ઉપર બેઠેલ એ બેરીઓ અને એક પુરુષને હું જોઈ છું.

નારાયણ—એ શું કરે છે ?

ગોવિંદ—મને ખબર નથી. મને કહે.

નારાયણ—તેઓ ઘંટીમાં ચોખા દળે છે.

ગોવિંદ—ઘંટી એ શું છે ?

નારાયણ—ઘંટીમાં એ પથરા હોય છે. તે મ્હોટા ગોળ અને ઘણા બારે હોય છે. નીચેનો પથરો ધરતો નથી. ઉપરના પથરાને હાથો હોય છે. તે ગોળ રચાઈ કરે છે. હાથો લાકડાનો હોય

છે. પુરુષ અને બે ઐરીઓ હાથાને ઝાલીને ઉપલા પથ્થરને
ગોળ ફેરવે છે. ઉપલા પથ્થરમાં હાથાની પાસે એક કાણું છે.
ગોવિંદ—એ કાણું શા માટે છે,

નારાયણ—એક બાયડી તેમાં ચોખા ભરે છે. ચોખા તેમાં ઉતરે છે
અને બે પડની વચ્ચે આવે છે. પથ્થર તેના થોડીવારમાં
દળીને લોટ કરે છે. એક બાયડી પોતાના જમણા હાથે થોડા
ચોખા નાખે છે. તું તેને જોઈ શકે છે ?

ગોવિંદ—હા. હું તેને જોઈ શકું છું. જમીન ઉપર બે ટોપલા છે.
એ ચોખાથી ભરેલા છે. એ બધા ચોખાનો દળીને
લોટ કરશે ?

નારાયણ—હા. ટોપલીમાંના બધા ચોખાનો તેઓ દળીને લોટ કરશે.
આપણે આ ભૂકાને લોટ કહીએ છીએ નીચેના પડ પાસે
સાદડી ઉપર તું ઘોળો લોટ જોઈ શકે છે બાયડીઓ આ
લોટની ચોખાની રોટલી બનાવશે. તને ચોખાની રોટલી
ગમે છે ?

ગોવિંદ—મને ગમે છે તે બહુ સરસ હોય છે, અમે ઘણીવાર તે
ઘર આગળ ખાઈએ છીએ. પણ તે ઠંડી પડી જાય ત્યારે
સારી લાગતી નથી. જ્યારે તે તદ્દન ગરમ હોય ત્યારે તે ખાવી
મને ગમે છે.

ચોખાની ગરમ રોટલી બહુ સારી લાગે છે. મને ઠંડી ચોખાની
રોટલી ગમતી નથી.

૧૬ કેટલાક આંકડા. (કેટલીક સંખ્યા.)

ગોવિંદ—ચાલો આપણે કેટલીક સંખ્યા શીખીએ. તારે કેટલા હાથ છે ?

ગોપાળ—મ્હારે બે હાથ છે, એક ડાબો અને એક જમણો.

ગોવિંદ—ચિત્રમાંના આ સ્ટ્રૂલને કેટલા પાયા છે.

ગોપાળ—સ્ટ્રૂલને ત્રણ પાયા છે. એક, બે, ત્રણ.

ગોવિંદ—ચિત્રમાંની રકાખીમાં કેટલાંક ફળ છે ? તેમને ગણ અને મને કહે.

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર. હું ચાર ગણી શકું છું.

ગોવિંદ—ત્હારે દરેક હાથે કેટલી આંગળીઓ છે ?

ગોપાળ—મ્હારે દરેક હાથે પાંચ આંગળીઓ છે.

ગોવિંદ—મધમાખી સામું જો. એને કેટલા પગ છે ?

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ, છ પગ.

ગોવિંદ—ચિત્રમાંની ચોપડીઓ હવે ગણ.

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ, છ, સાત ચોપડીઓ.

ગોવિંદ—કરોળીઆને કેટલા પગ છે ?

ગોપાળ—કરોળીઆના આઠ પગ હું ગણી શકું છું.

ગોવિંદ—આ ચિત્રમાં કેટલીક લાકડાની ખીટીઓ છે. તે કેટલી છે ?

ગોપાળ—એક, બે, ત્રણ, ચાર, પાંચ, છ, સાત, આઠ, નવ ખીટીઓ. નવ ખીટીઓ. એ વડે તું રમ.

ગોવિંદ—તારા બેઉ હાથે તારે કેટલી આંગળીઓ છે ? તે કહે, ત્હારા હાથ ઉંચા કર અને જો.

ગોપાળ—મહારે જમણે હાથે પાંચ આંગળીઓ છે અને રાખે હાથે
પાંચ આંગળીઓ છે. બન્ને હાથે દસ છે.
કરોળીઆને આઠ પગ હોય છે. મધમાખીઓને છ પગ હોય છે.

૧૭ બહેનો.

સીતા કાળા વાળવાળી દસ વર્ષની ન્હાની છોકરી છે. તે કદી
આળસુ નથી. તેને ઉઘોગી રહેવાનું અને પોતાની માને મદદ કરવાનું
ગમે છે. આજ સવારે અજવાળું થયું ત્યારે તે ઘણી બહેતી ઉઠી.
તેણે ઘર વાજ્યું. પછી તેણે પોતાની મહોટી બહેનને જગાડી. તે
બેતી ‘બહેન, ઉઠ, ઉઠવાનો વખત થયો છે. આપણે જઈને કુવા-
માંથી પાણી લાવીએ.’ પછી તેની બહેન ઉઠી અને તેઓ બન્ને કુવે
ગયાં. હવે તેઓ પાછાં આયે છે. મહોટી બહેને પાણી ટિપાડ્યું છે.
પાણીનો ભરેલો એક ઘડો તેને માથે છે. તેના હાથ બીજા ઘડાની
આસપાસ છે. સીતા પોતાની બેડે ટોપલી લેતી ગઈ. જ્યારે
તેની બહેન પાણી ભરતી ત્યારે તે ઘેર બળતણ માટે પાંદડાં
એકઠાં કરતી હતી અને કાઠી વીણતી હતી. એની ટોપલી પાંદડાંથી
ભરેલી છે. જ્યારે તેઓ પાછા પહોંચશે ત્યારે રાંધવાના વાસણ
સાફ કરવાને સીતા પોતાની માને મદદ કરશે. પછી પોતાના બાપ
અને ભાઈને ખાવા વાસ્તે ચોખા ઉઠાવશે. તેની માને કંઈ બેઠવું
હોય તો તે સીતાને બોલાવે છે. તેના બાપને કાંઈ બેઠવું હોય તો

તે પણ સીતાને બોલાવે છે તે દોડતી આવે છે અને તેમને મદદ કરે છે. તે ઘરનાં સાથી ઉપયોગની (કામગર) છોકરી છે. તે બીજાને મદદ કરવાથી કંટાળતી નથી.

---

૧ આ ચોપડી મ્હોટી છે. ૨ પેલી ચોપડી આ કરતાં વધારે મ્હોટી છે. ૩ મ્હારી ચોપડી ત્રણેમાં મ્હોટી છે.

૧ પેલું પક્ષી ન્હાનું છે. ૨ આ પક્ષી વધારે ન્હાનું છે. ૩ રાતું પક્ષી ત્રણેમાં વધારે ન્હાનું છે.

૧ આ સાફ છે ૨ પેલું વધારે સાફ છે. ૩ આ સાથી વધારે સાફ છે.

હું ઘણો મ્હોટો નથી. હું ઘણો ઘરડો નથી પણ મ્હારી મા અને મ્હારી બહેનને હું મદદ કરીશ.

---

૧૮ કુતરો.

રાત્રે અંધારું થાય છે. ત્યારે હું મ્હારા ઘરનાં બાણાને તાળું દઉં છું—વાસું છું. તમે તમારા બાણાને પણ તાળું દીઓ છો ?

ના. હું મ્હારા બાણાને કદી તાળું મારતો નથી. તમે ચોરથી ખીતા નથી? તેઓ અંધારે આવી કાંઈક ચોરી જાય.

અરે ના. મહારે એક સારો ભાઈજી છે. તે આખી જીવન
મહારા ધરની ચોકી રાખે છે. તે કદી ઉંઘતો નથી. ચોર તેનાથી
ખીજે છે. તે મહારો ન્હાનો કુતરો છે. તેને તું ઉભેલો જુએ છે ?
જો તે ચોરને દેખે તો તે તેને બસે છે. જ્યારે તે ચોરને સાંભળે
છે ત્યારે તે બસે છે. તે ચોરને ધરડે છે. તે મહારા ભાઈજીને
ધરડતો નથી.

મહારો કુતરો ખીજું કાંઈ કરી શકે છે ?

હા. તે પોતાના મોઢામાં મહારી લાકડી ઉપાડી જઈ શકે છે ?

૧૯ પક્ષી અને તેનો માળો.

આજ સવારે સીતા બગીચામાં ગઈ. તેણે ઉંચે ઝાડમાં જોયું.
તે ઉંચું ઝાડ ન હોતું. તે નીચું ઝાડ હતું. ત્યાં તેણે એક ન્હાના
પક્ષીને જોયું. ઉડી ગયું નહીં. તે તદ્દન ચુપ બેસી રહ્યું. તે તેની
પાસે ગઈ ત્યારે તે પક્ષી તેની સાથે વાતચીત કરવા લાગ્યું: તે બોલ્યું—

“ હું કોણ છું ? હું શું કરું છું ? હું તને કહું છું.

હું ન્હાનું પક્ષી છું. મહારે બે પાંખ છે. અને હવામાં ઉંચે
ઉડી શકું છું.

હું પડી જતું નથી. મારી પાંખો મને ઉંચે રાખી શકે છે. હું
એક ઝાડથી ખીજે ઝાડ ઉડી શકું છું.

નહાની છોડી, તું તેમ કરી શકે નહીં ? કરી શકે ?

તું ચાલી શકે, તું દોડી શકે અને તું કુત્રી શકે, પણ તું ઉડી શકે નહીં. મ્હારી પેડે ઉડવું તેને ગમે કે ?

હવે મેં મારી પાંખો ખીડી છે અને ઝાડની ડાળ ઉપર હું બેઠું છું.

તું એક સરસ ઘરમાં રહે છે. નહીં વાર ? મ્હારે પણ એક હુકાળું સારું ઘર છે. મ્હેં તે એક અકવાડીયામાં બાંધી દીધું. તે મ્હારી નજીકમાં આ રહ્યું. હું તેને મ્હારો માળો કહું છું. તે અહીં તદ્દન સડીસલામત છે. તે ઝાડમાંથી પડી જશે નહીં.

કેટલાંક પક્ષીઓ લાંબા ઘાસમાં જમીન ઉપર માળો બાંધે છે. હું ઉંચે ઝાડમાં પાન નીચે મ્હારો માળો બાંધું છું. તે આ રહ્યો.

કેટલાંક પક્ષીઓ તેમના માળો પાંદડાં વડે બનાવે છે. પણ હું મ્હારો માળો નહાની ડાખળીઓથી બાંધું છું. તેને હુકાળો રાખવાને હું તેમાં ઉન અને મુકું ઘાસ મુકું છું. મ્હારા માળોમાં થાંડાં વાદળાં ઇંડા છે. મ્હેં તે ગઈ કાલ મૂક્યાં. તેમને ગણુ. એક, બે, ત્રણ, ચાર, માળોમાં ચાર નહાના આસમાની ઇંડા છે. તું તેના સામું જો પણ તેને અડતી ના.

આ ઇંડામાંથી ચાર નહાનાં પક્ષી ખુદાર નીકળશે. જો તું થોડા દિવસમાં આવે તો તું તે જોજો. હવે મ્હારે ઇંડા ઉપર બેસવું

જોઈએ અને તેને હુકાળા રાખરાં જોઈએ. જો હું તેમના ઉપર ન બેસું તો તે ઠંડા પડી જાય.

૨૦ ન્હાનાં પક્ષી.

પાંચ કે છ દીવસ પછી સીતા શરીથી બગીચામાં ગઈ. ત્યાં તેણે પેલુ પક્ષી જોયું. તેણે શરીથી તેની જોડે વાત ચીત કરી; તે જોડ્યું—

“ ગુડમોર્નિંગ. ત્યારેતો તું મને શરીથી મળવાને આવી છે ખરું ? હું તને જોઈ ઘણું ખુશી થયું છું.

હવે મ્હારા માળામાં ચાર ન્હાનાં પક્ષી છે. હું તેમની મા છું અને તેઓ મ્હારાં બચ્ચાં છે. હું તેમને બહું ચાહું છું. તું માળા પાસે જા અને તેના સાચું જો.

એ દીવસ પહેલાં તે આસમાંની ઇંડાંમાંથી બહાર નીકળ્યાં. મ્હેં મ્હારા માળાના ઇંડાં તને બતાવ્યાં હતાં. હવે તે પોતાનું મોહું ઉઘાડે છે. તું તેમને જોઈ શકે છે ? તું તેમને ચાસ પાડતાં સાંભળે છે ? તેમને ખાવું છે. તે ઘણાં ભુખ્યાં છે.

હું હમણાંજ એક ઈંડો તેમને ખાવા માટે લાવી છું. તે આ રહ્યા મ્હારી ચાંચમાં. એમનો બાપ મ્હારા જેવું એક ન્હાનું પક્ષી છે તે આ છોકરાં માટે વધારે ખોરાક લાવવાને બહાર ગયો છે. જો અ-

મે તેમને સારી રીતે ખવડાવશું તો તે દરરોજ મ્હોટાં અને મ્હોટાં થશે. એક મહીમામાં તેમની પાંખો મળ્યુત થશે. પછી હું તેમને આમતેમ ઉડતાં શીખવાડીશ. પછી તેઓ પોતાની મેજે ખોરાક મેળવશે. હમણાં તો તે ન્હાનાં છે. એમના મા બાપે તેમને ખવડાવવું જોઈએ.

પંખીકું.

પ્હો ફાટતાં પોતાના માળામાં ન્હાનું પક્ષી શું બોલે છે? ન્હાનું પક્ષી બોલે છે કે—“મા મને ઉડવાદે; મને ઉડી જવા દે.”

“થોડીવાર રહે. ન્હાની પાંખ વધારે મળ્યુત થવા દે.” તેથી એ થોડી વધારે વાર રહે છે અને પછી ઉડી જાય છે.

૨૧ બીલાડી.

જો આ રહી એક બીલાડી. તેના શરીર ઉપર ટુંકી સુંવાળી ફંવાટી છે. તેના પંજાને છેડે તીક્ષ્ણ નખ છે. તેને ચીડવજે ના તેના નખવડે તે તને ધજા કરશે (નખ ભીડાવશે).

બીલાડી બહુ ઉતાવળી હોય છે. અને ઉંદર પકડી શકે છે. ઉંદર રાત્રે ખોરાક ચોરી ખાવાને આવે છે. બીલાડી રાહ જુએ છે. તે રાત્રે દેખી શકે છે.

જ્યારે ઉંદર દરમાંથી નીકળે છે ત્યારે ખીલાડી કુદે છે અને પકડી પાડે છે. તે તેના સાથે ગેલ કરે છે. આખરે તે ઉંદરને મારી-ને ખાઈ જાય છે.

ખીલાડી દૂધ પીએ છે. તે માંસ અને રોટલી ખાય છે. અને તેને માછલી બહુ ભાવે છે. ખીલાડી તેના બચ્ચાં ઉપર પ્રેમ રાખે છે. તેમને સ્વચ્છ રાખવાને તે તેમનું આખું શરીર ચાટે છે તે તેમના માટે ખોરાક લાવે છે, અને તેમને ઉંદર પકડતાં શીખવાડે છે.

તે પોતાની પૂંછડી હલાવે છે અને બચ્ચાં તેની જોડે રમે છે. ખીલાડીનાં બચ્ચાં રમતીયાળ હોય છે. તે આમ તેમ કુદે છે. મા એમને મ્હોમાં ધાલી લઈ જાય છે; તેમને મીઠાંઈ કરી તે ખોલાવે છે. બચ્ચાં પણ મીઠાંઈ કરે છે.

કુતરા અને ખીલાડાં આપણાં બાઈબંધ હોય છે. કુતરા રાત્રે આપણી ચાકી કરે છે, અને ખીલાડાં ઉંદર પકડે છે. આપણે તેમના તરફ માયાળુ થવું જોઈએ.

૨૨ બકરી.

આ જે બકરી છે. તેમને કેવા લાંબા કાન છે ? ગાયની પેઠે તેને શીંગડાં હોય છે. તેમના શીંગડાથી તેઓ મને માથું બરાવશે. જે તું તેને નહીં મારે તો તે તને માથું નહીં બરાવે. તેમને ટુંકી પૂંછડીઓ હોય છે.

બકરી દુધ દે છે તેમનું દુધ પીવામાં ગળ્યું અને સાંડે હોય છે. બકરીઓ ગાયની પેઠે વધારે દુધ દેતી નથી. આનું કારણ શું? બકરી ગાય કરતાં ન્હાની હોય છે તેથી તે થોડું દુધ દે છે. ગાયનું દુધ બકરીના દુધ કરતાં સાંડે હોય છે.

બકરીબાળો બે બકરીની વચમાં બેઠો છે. તે તેમને દોવાનો છે. તેની આગળ માટીનો ઘડો છે તે વાસણમાં દુધ રેડશે.

૨૩ ઘેટું.

આ શું છે? તે બકરી છે? ના. ઘેટું છે તેને કેવા સુંદર શીંગડાં છે? શીંગડાં સીધાં નથી ઘેટાનાં શીંગડાં વળેલાં હોય છે. બકરાના શીંગડા સીધાં હોય છે.

ઘેટાની ચામડી ઉપર જાડી ઉન હોય છે. ઉન કોટ જેવું હોય છે. ઉન ઘેટાને હુંફ આપે છે. માણસો ઘેટા ઉપરથી ઉન ઉતારી લે છે. પછી તેઓ ઉનનું કાપડ બનાવે છે. તેઓ કાપડનાં ગરમ કપડાં બનાવે છે.

માણસો ઘેટાના ટોળાં રાખે છે ટોળામાં ઘણાં ઘેટાં હોય છે. ઘેટાં ઘાસ ખાય છે. બરવાડ ઘેટાં ચારવાને ખેતરમાં હાંકી જાય છે. બકરાના કરતાં ઘેટાની ઉન જાડી છે. ઘેટાં બહુ નરમ અને શાન્ત હોય છે તે કોઈને ધન્ય કરતાં નથી.

૨૪ તમારા અને મહારા માટે.

ઉંડા આસમાની આકાશમાં તેજસ્વી સુર્ય પ્રકાશે છે. ધોળા ચંદ્ર ઉંચા વાદળા ઉપર પ્રકાશ નાંખે છે અને રાત્રે ચળકતા તારા આપણી નજરે પડે છે. સુર્ય તારા અને ચંદ્ર તહારા અને મહારા માટે પ્રકાશે છે જ્યારે સૈમિરી સુર્ય પશ્ચીમમાં આવશે છે. ત્યારે દરેક પંખી પોતાના ન્હાના માળા તરફ ઉડે છે. બગીચાના ઝાડમાં તે કેવું મધુર ગાય છે ? અને તેનાં મીઠાં ન્હાનાં ગીત તહારા અને મહારા માટે છે. ઉઘોગી મધમાખીઓ સુંદર ફૂલની આસપાસ ગુંજે છે. તે હમેશાં ખીલે છે અને આપણાં સામાં હસે છે. તે હવામાં સુગંધી પ્રસારે છે અને મધમાખીઓને ખોરાક પુરો પાડે છે અને તેઓ તહારા અને મહારા માટે ખાલે છે. મહાન પરમેશ્વર બલો છે, તે ઉંચે રહે છે. તે તેના આકાશમાંના ધરમાંથી આપણા ઉપર જુએ છે. તેણે બધી વસ્તુ બનાવી છે. તે માયાળુ અને પ્રેમાળ છે. તહારા અને મહારા માટે એ તેણે બનાવી છે.

શુદ્ધ મીનીંગોની જાહેર ખબર.

કોંગ પ્રાયમરના અર્થ	૦—૪—૦
ન્યુ ઇંગ્લીશ પ્રાયમર } ૨ જાના અર્થ.	૦—૬—૦
ન્યુ ઇંગ્લીશ રીડર } ૧ લાના અર્થ.	૦—૮—૦
૨ જાના „	૦—૧૦—૦
૩ જાના „	૦—૧૨—૦
૪ થાના „	૦—૧૨—૦
ન્યુ ઓરિયન્ટલ મેથા } ના શુદ્ધ અર્થ.	૦—૧૦—૦
ન્યુ ઓરિયન્ટલ ૫ મો } ના શુદ્ધ અર્થ.	૦—૧૨—૦
પ્રેક લીટરરી રીડર } ૨ જાની નોટ.	૦—૧૨—૦

ગોલ્ડન બર્ડની નોટ.	૦—૪—
વર્ડઝ ફ્રોમ પોએટ } ૪ થાની નોટ.	૦—૩—
૫ થાની નોટ.	૦—૩—
૬ થાની નોટ.	૦—૩—
ધ લેન્ડ ઓફ લામાની નોટ	૦—૨૨—
ઓક્સફોર્ડ રીડરની નોટ	૧—૦—
પાઠમાળા ૧ લાની નોટ	૦—૨—૦
„ ૨ જાની „	૦—૨—૬
„ ૩ જાની „	૦—૩—૦
„ ૪ થાની „	૦—૩—૦

કેપરની તમામ જાતની ટેક્સ્ટ બુકોપરની નોટો બહાર પડેલા મીનીંગોમાં શ્રેષ્ઠ છે. યીજ દલદા મીનીંગો બહાર પડ્યા છે; પણ કિપલા મીનીંગોની ખૂબી તો જુદીજ છે. માટે કિપલા મીનીંગોજ વાપરવાની બલામણુ કરીએ છીએ. કેપરના મીનીંગો ખરીદવાથી ડીક્ષનરીની જરૂર રહેતી નથી.

આ સીવાય હરકોઈ ઇંગ્રેજ-ગુજરાતી પુસ્તક સાઈ ને સસ્તું જોઈએ તો તરત નીચેના સ્થળેથી મંગાવી લેશો. એકઝામીનેશન ને કિપયોગી થઈ પડે તેવી જૂદા જૂદા વિષયોની જૂદી જૂદી ૧-નિર્ગેર વેચાતી મળશે. 'સુચીપત્ર' મફત મંગાવી લેશો.

નાં પુસ્તકો વેચનાર } રણછોડલાલ મોતીલાલ શાહ.
અમદાવાદ.

